

Kumla kommun

2022

Årsredovisning

Läshänvisning

Framsida

Växter och blommor förgrunden och bakom skymtar fontänten i Kumlasjön.

Målgrupper

I Kumla kommuns årsredovisning hittar du en översikt över kommunkoncernens verksamhet och ekonomi 2022. Årsredovisningen tas fram av kommunledningsförvaltningen för kommunstyrelsen. Målgruppen är kommunfullmäktige, men den vänder sig även till våra medborgare, kreditinstitut, medarbetare och övriga intressenter.

Förvaltningsberättelse

I förvaltningsberättelsen redovisas året som gått i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning. I detta avsnitt redovisas bland annat en 5-årsöversikt över både ekonomi och verksamhet, en omvärldspaning om vilka förhållanden som kan påverka kommunens ekonomiska ställning, kommunkoncernens händelser under året, uppföljning av kommunfullmäktiges mål och de mål som anses särskilt viktiga hos nämnderna, en redovisning av ekonomin för både kommunen och koncernen, övergripande information om medarbetarna samt en framtidsspaning.

Räkenskaperna

Här redovisas kommunkoncernens finansiella rapporter i form av resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter. En sammanfattning om varje exploateringsområde i kommunen med prognos fram till och med 2025. Kommunens drift- och investeringsredovisning redovisas för varje nämnd, fleråriga investeringsprojekt samt investeringar som är pågående.

Nyfiken på att läsa mer?

Årsredovisningen ger en översiktlig beskrivning över kommunkoncernens verksamhet och ekonomi. Mer information finns att läsa i **Årsredovisning bilaga nämnder och bolag** samt **Årsredovisning bilaga medarbetare**.

Innehåll

Inledning

2022 - en sammanfattning	4
Kommunstyrelsens ordförande har ordet	6
Fakta om Kumla	8

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling	10
Den kommunala koncernen	12
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	13
Händelser av väsentlig betydelse	16
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	20
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	23
Balanskravsresultat	39
Väsentliga personalförhållanden	40
Förväntad utveckling	45

Räkenskaperna

Resultaträkning	48
Balansräkning	49
Kassaflödesanalys	50
Noter	51
Exploateringsverksamhet	67
Drift- och investeringsredovisning	70

Bilaga 1, Drift och investering

Drift- och investeringsredovisningens uppbyggnad	74
Revisionsberättelse	77

2022 - en sammanfattning

Årets resultat: +186 miljoner kronor

Det ekonomiska resultatet för Kumla kommun blev 185,6 miljoner kronor 2022. Överskottet var 143 miljoner högre än budgeterat och 60 miljoner högre än året innan. Resultatet uppgick till 12,3 procent av skatteintäkter och statsbidrag. En bidragande orsak till det stora överskottet är att kommunen inte budgeterar för reavinster.

För nämnderna blev det sammanlagda resultatet ett överskott på 20,3 miljoner kronor mot budget, jämfört med förra årets 35,4 miljoner. Finansförvaltningen lämnade ett överskott på 123 miljoner där nästan 65 miljoner var reavinster.

Skatteintäkter och generella statsbidrag ökade med 87,6 miljoner (6,2 procent). Skatteintäkterna blev högre än kommunen räknat med sedan början av pandemin. Kommunen fick också statsbidrag för sjuklönekostnader på 9,7 miljoner. Intäkter i verksamheterna (taxor och avgifter, hyror, bad och gym med mera) ökade med 73 miljoner eller 20 procent.

Kostnaderna ökade med 5,8 procent till 93 miljoner. I procent räknat var det ungefär som föregående år. Personalkostnaderna ökade med 1,4 procent (14,6 miljoner) vilket var lägre än förra årets 2,9 procent.

Resultaten för nämnderna

Kommunstyrelsens överskott på 17,6 miljoner mot budget berodde främst på att budgeten för oförutsedda utgifter inte användes. Av socialnämndens överskott mot budget på drygt 22 miljoner var 18 miljoner obudgeterade statsbidrag. Nämnd för livslångt lärande redovisade ett underskott mot budget på nästan 10 miljoner. Förskolan lämnade överskott medan både grundskola och gymnasium hade minusresultat. Samhällsbyggnadsnämnden lämnade ett underskott på 13,6 miljoner. Över hälften av underskottet förklaras av att renhållningsverksamhetens ackumulerade resultat (5,4 mkr) och årets underskott (2,5 mkr) totalt 7,9 mkr har belastat samhällsbyggnadsnämndens resultat. Kultur och fritid redovisade ett överskott mot budget på 3,7 miljoner.

Kumla uppfyllde 62,8 procent av sina mål

Kumla kommun har nio övergripande strategiska mål som mäts genom ett antal olika mått på både övergripande nivå, nämndnivå och verksamhetsnivå. På övergripande nivå hade kommunen, precis som tidigare, 19 uppföljningsmått:

Den totala måluppfyllelsen för 2022 var 62,8 procent, ungefär som 2021 (63,3 procent). Kumla nådde målet helt för 9 mått och delvis för 5 mått. Därmed var det 5 mått som inte uppfylldes. Sjukfrånvaron var fortfarande hög, liksom antalet anmälda brott. Tryggheten nådde inte heller målnivån.

Nämndernas måluppfyllelse varierade mellan 48 och 100 procent. Av 14 nämndspecifika mått uppfylldes 8 helt. Nedan redovisas några av de mått som uppfyllde målet, både kommunövergripande, nämnd- och verksamhetsmått:

- Kommunens resultatmål (9%)
- Nämndernas samlade resultat (+20,3 mkr)
- Befolkningsökning (+335 till 22 479 invånare)
- Andel brukare som är nöjda med sitt särskilda boende (82%)
- Andel elever i årskurs 3 och 6 som klarat de nationella proven (71%)
- Andel personer med försörjningsstöd som har rätt insatser (90%)
- Andel heltidsarbetande i Kumla kommun (89,3%)
- Elevers upplevda trygghet i skolan (88%)
- Bostadsproduktion (6,4 per 1 000 invånare)
- Andel unga som rör sig minst 60 minuter/dag i snitt (51%)

Pandemin följdes av krig

Även om restriktionerna togs bort i början av året påverkade covid-19-pandemin verksamheterna med hög frånvaro främst i förskolan och grundskolan. Nästa kris efter pandemin blev Rysslands attack på Ukraina i februari 2022. Kriget har medfört ett nytt (o)säkerhetsläge som även påverkar kommunerna. Under 2022 handlade det dock främst om att ta emot ukrainska flyktingar enligt EU:s massflyktsdirektiv. Förskolor, grundskolor och gymnasiet har tagit emot barn och unga som flytt från kriget. Kriget har också påverkat ekonomin i hela omvärlden, bland annat med energikris och ökade priser på många råvaror och livsmedel.

Befolkning och byggande - rekordmånga Kumlabor

Glädjande nog fortsatte befolkningen att öka, i år med hela 335 invånare, till totalt 22 479 Kumlabor vid årets slut, jämfört med 22 144 förra året. Det ställer krav på fler nya bostäder. Till sommaren blev PeKums första byggnation i egen regi färdig, med 60 nya lägenheter varav 18 bostadsrätter och 42 hyresrätter.

Första spadtaget togs för Kumlas nya idrottshall. Kommunen har även byggt ett utegym och installerat belysning av trappan vid Kvarntorpshögen, samt ökat säkerheten för oskyddade trafikanter i korsningen Östra Drottninggatan–Trädgårdsgatan–Badhusgatan.

Händelser i verksamheterna

De trygghetsskapande åtgärderna har fortsatt, ett par exempel är ordningsvakter i centrum och en godkänd ansökan om kameraövervakning på Köpmangatan. Kumla Bostäder AB har gjort satsningar på belysning, ronderingar och ett samarbete med kommunen och polisen.

Hösten 2022 infördes pubkvällar på Solbacka vård- och omsorgsboende, där de boende vissa kvällar kan köpa sig ett glas vin eller öl till självkostnadspris. Solbacka har även infört digital tillsyn hos en del av de boende för att öka deras självständighet.

Kumla 80 år

Kumla fyllde 80 år som stad 2022 och det firades med flera aktiviteter under året, bland annat belysning av vattentornet, utställningen Kumla 80 år på folkbiblioteket, ljusvandringen "Den förtrollade sjön" runt Kumlasjön, isbanan på torget och inte minst det stora Kumlakalaset.

Ett annat större evenemang var firandet av Kumla-sonen och racerföraren Marcus Ericsson och hans historiska vinst i Indy 500. I övrigt kan nämnas att Fritidsbanken öppnade en filial i anslutning till isbanan på torget, vilket har lett till en stor ökning av utlånade fritids- och sportartiklar.

Hållbarhet och digitalisering - laddplatser och trädplantering

En stor energibesparande åtgärd var rotrenoveringen och påbyggnaden på S:t Torgils väg, som väntas minska energiförbrukningen med 50 procent. Dessutom har projektet gett 27 nya lägenheter förutom de renoverade. Gatubelysning har också bytts ut till modern och energisnål LED-belysning, och kommunen installerade laddplatser för elbilar vid Djupadalsbadet, Kumlahallen och stadshuset i samarbete med KumBro Utveckling. Kultur- och fritidsförvaltningen genomförde Kumlas hittills största projekt för grön infrastruktur, med bland annat 300 nyplanterade träd i Gröna Sörby. Träden och växtligheten ska skapa ekosystemtjänster som bullerreducering, luftrening, vattenreglering och ökad biologisk mångfald.

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Det är ett händelserikt år som vi lämnar bakom oss. Ett år som inleddes med pandemi och där fokus sedan övergick till krisberedskap och ett förändrat säkerhetsläge. För många var 2022 ett år av återöppning, omställning och en långsam övergång till normalitet efter pandemin. Därefter möttes vi av en stigande inflation, höjda räntor och historiskt höga energipriser i spåren av det förändrade säkerhetsläget, vilket gjorde att det blev ett tufft år för många. Kriget i Ukraina medförde också att kommunen stått som värd för flyktingar enligt massflyktsdirektivet. Kommunsektorn har ett samhällsviktigt uppdrag med verksamheter som måste hållas igång och fungera även i en samhällskris. Vår kommun har ställts inför utmaningar och visat prov på kreativitet hos medarbetare som gjort en fantastisk insats under mycket svåra förhållanden. Samtidigt vet vi att året också har bjudit på en hel del ljusglimtar och att kommunen fortsätter utvecklats åt rätt håll.

Kumla kommuns resultat för 2022 blev ett överskott med 186 miljoner kronor mot ett budgeterat resultat på 42 miljoner kronor. Överskottet kommer till största delen från realisationsvinster, därefter ökade skatteintäkter och utökade generella statsbidrag. Kommunens överskott ger oss bättre förutsättningar för att fortsätta utveckla våra verksamheter och även stå robusta inför utmaningarna framåt med bland annat hög inflation, höjda räntor och höga energipriser. Samtidigt vet vi att Kumla växer, befolkningen i arbetsför ålder minskar och allt fler äldre och barn behöver kommunal service.

Tillväxten är fortsatt god bland kommunens företag och Kumla placerar sig återigen på en tredjeplats i 2022 års tillväxtindex för Örebro län. Kumla tog även ett jättekiv i mätningen från Småföretagarnas riksförbund, och klättrade 109 placeringar sedan 2021, vilket placerar oss på första plats i länet. Att det går bra för kommunens företag är grunden till en god välfärd och kommunen lägger stor vikt vid att ge våra företag ännu bättre förutsättningar och möjligheter att verka och växa i Kumla kommun.

Utöver detta ökade befolkningmängden med hela 335 invånare, till 22 479 Kumlabor 2022. Det är den största ökningen på 32 år. Vi har även fått se hur vår nya stadsdel Gröna Sörby har växt fram. Det har varit ett högt tryck på villatomterna i området och redan nu står flera hus klara. Under 2022 färdigställdes 144 lägenheter i Kumla, varav Kumla Bostäder AB byggt 27 av dessa i kvarteret Orgeltramparen, PeKum 60 lägenheter i kvarteret Gladan, HSB 49 lägenheter i kvarteret Rörläggaren och BoBra Vändstigen 8 lägenheter på fastigheten Åbytorp 1:58. Byggnation av 53 lägenheter har även startat i kvarteret Fjärdingsmannen. Vi har även beviljat bygglov för 23 småhus och 4 flerbostadshus. Att våra företag står sig starka tillsammans med det ökade trycket på bostäder visar att Kumla kommun är en attraktiv plats att bo, leva och verka i.

Kumla kommun fortsätter minst sagt att blomstra, inte bara vad gäller befolkningen och tillväxten, utan även med bland annat en ny idrottshall som kan nyttjas av såväl skolor som föreningsliv och privatpersoner. I september togs det första spadtaget för den nya idrottshallen som beräknas stå klar till årsskiftet 2023/2024. Även byggnationen av vård- och omsorgsboendet Kungsparken som blir klar i början av 2023 har pågått. Det är stora åtaganden för Kumla, men viktiga delar i att möta de behov som finns.

2022 fyllde Kumla 80 år som stad och det valde vi att uppmärksamma lite extra. Vi har fått se allt från belysning av vattentornet och sommar- och vintertorg, till trerättersmiddag på våra vård- och omsorgsboenden, Kumlakalaset och Förtröllade sjön vid Kumla stadspark. Det är bara ett axplock av allt som ingått i firandet av Kumla 80 år. Evenemangen finns till för att göra Kumla till en attraktivare plats för både invånare och besökare samtidigt som det ska vara en mötesplats som gynnar den lokala handeln och näringslivet. Vi valde även att en dag i november förvandla Kumla torg till ett fartfyllt festområde för att fira Kumlasonen Marcus Eriksson och hans vinst i Indy 500. Närmare 8 000 personer samlades på torget för att hylla Marcus för hans fantastiska prestation som även sätter Kumla på kartan!

Kommunen fortsätter prioritera arbetet med hållbarhet och vill påverka samhällsutvecklingen i en gynnsam riktning. Under 2022 antog fullmäktige det sociala hållbarhetsprogrammet som ska kroka arm med det ekologiska hållbarhetsprogrammet som antas i början av 2023. Som ett led i detta behöver kommunen utveckla samverkan såväl internt som externt. Att kunna arbeta tillsammans för att närma sig en gemensam målbild är ett värdefullt verktyg. Därför har kommunen tagit fram en vision om en "grön och blomstrande kommun med ett gott liv för alla" för att visa vikten av såväl ökad ekologisk som ökad social hållbarhet för hela Kumla som geografisk plats. Under 2022 hade vi en färdig vision som arbetats fram med hjälp av Kumlaborna, tjänstepersoner och de politiska företrädarna: Vision 2040 – en grön och blomstrande kommun där livet är gott för alla. Vi vill att Kumla ska vara en trygg och familjevänlig plats, där människor känner en samhörighet och ett sammanhang. Den blomstrande och gröna småstaden har bostäder, men även de jobb, den service och det utbud som behövs för en komplett vardag.

Tillsammans siktar vi på ett nytt händelserikt år 2023 med fler satsningar av skilda slag. Vi som alla andra hoppas också att de prövningar som så många fått utstå ska lätta och att goda tider ska komma. Jag vill även avsluta med att tacka alla medarbetare för en fantastisk insats under det gångna året med att upprätthålla en god samhällsservice till kommunens alla invånare i en utmanande tid. Vi fortsätter ta med oss de erfarenheter vi lärt av krisen för att kunna förbättra kvaliteten ytterligare i den samhällsservice vi levererar till kommunens invånare. Tack!

*Andreas Brorsson,
Kommunstyrelsens ordförande*

Fakta om Kumla

Kumla är en blomstrande kommun med 22 479 invånare och som tillhör Örebro län. Förutom centralorten Kumla ingår tätorterna Ekeby, Hällabrottet, Kvarntorp, Sannahed och Åbytorp.

I centrala Kumla är torget den självklara samlingspunkten och mötesplatsen, härifrån är det nära till allt. Visste du att Kumla har ett av Sveriges vackraste bibliotek, berömt för sitt stora utbud och många evenemang? I Kvarntorp finner du Konst på Högen som är en konstutställning belägen 100 meter över närkeslätten och utnämnt till Sveriges märkligaste besöksmål.

Gillar man att bada så är Djupadalsbadet det självklara valet. Strax intill ligger vår fantastiska stadspark med Kumla Sjöpark och Sjöparkens växthus. Vi erbjuder även speedway i absolut toppklass och fyra unika museum, bland annat norra Europas enda skoindustrimuseum.

Precis som övriga kommuner i landet är Kumla kommun en politisk styrd organisation som består av kommunfullmäktige, kommunstyrelse, nämnder, förvaltningar och bolag. Beroende på vilket område det gäller fattar politikerna i kommunfullmäktige, kommunstyrelsen eller kommunens nämnder beslut i olika frågor. Kommunens förvaltningar har sedan i uppgift att verkställa de beslut som politikerna fattar.

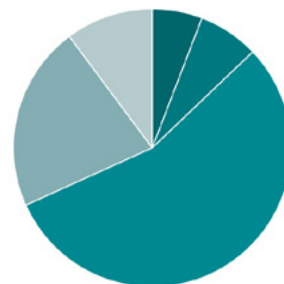
Förvaltningarna består av omkring 2 100 anställda som tillsammans ansvarar för att kommunens verksamheter fungerar.

Mandatfördelning

S	15
M	9
SD	9
L	4
C	4
KD	2
V	2

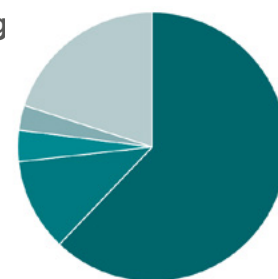
Intäkternas fördelning

- **Taxor och avgifter** 5,8 %
- **Bidrag från staten** 7,0 %
- **Skatteintäkter** 55,4 %
- **Generella statsbidrag och utjämning** 21,6 %
- **Övriga intäkter** 10,2 %

Kostnadernas fördelning

- **Personal** 62,1 %
- **Köp av verksamhet** 11,1 %
- **Avskrivningar** 3,8 %
- **Externa hyror** 3,0 %
- **Övriga kostnader** 20,0 %

Översikt över verksamhetens utveckling

Den kommunala koncernen					
	2022	2021	2020	2019	2018
Verksamhetens intäkter (mkr)	705	639	653	641	647
Verksamhetens kostnader (mkr)	-1 824	-1 752	-1 697	-1 648	-1 636
Årets resultat (mkr)	204	115	123	122	64
Soliditet (%)	45,1	41,7	40,1	37,7	34,2
Långfristig låneskuld (mkr)	1 884	1 936	1 972	2 055	2 211
Antal hyresrätter Kumla Bostäder AB	2 162	2 145	2 129	2 129	2 173
-varav uthyrt (%)	99,8	99,9	99,8	99,9	99,9
Lokalyta Kumla Fastigheter AB (m ²)	144 410	145 407	147 880	148 613	149 436
-varav uthyrt (%)	81,0	80,0	80,0	80,0	80,0

Kommunen					
	2022	2021	2020	2019	2018
Verksamhetens intäkter (mkr)	437	364	401	365	372
Verksamhetens kostnader (mkr)	-1 699	-1 606	-1 601	-1 547	-1 513
Årets resultat (mkr)	186	125	109	78	77
Soliditet (%)	79,9	77,5	76,1	73,9	71,5
-inklusive pensionsförpliktelser	65,8	61,4	58,1	54,7	51,1
Nettoinvesteringar (mkr)	98	127	74	110	106
Självfinansieringsgrad (%)	256	152	239	130	129
Långfristig låneskuld (mkr)	117	130	152	195	215
-varav lån i kreditinstitut	50	75	100	150	175
Borgensåtaganden (mkr)	1 794	1 835	1 857	1 900	2 012
Antal månadsanställda	2 166	2 074	2 090	2 089	2 165
Folkmängd	22 479	22 144	21 862	21 738	21 640
Total skattesats (%)	33,15	33,15	33,15	33,15	33,15
-varav till kommunen	21,60	21,60	21,60	21,60	21,60
Antal barn i förskola	1 398	1 354	1 390	1 393	1 375
Antal elever i grundskola	2 770	2 715	2 656	2 638	2 579
Antal elever i gymnasieskola	863	876	883	896	879
Antal hemtjänstmottagare	300	293	260	297	319
Vårddygn på institution vuxna	1 935	1 072	1 289	1 159	755
Vårddygn på institution barn och unga	171	85	213	212	1 296
Antal hushåll med försörjningsstöd	149	199	241	217	228

Kommunen har utvecklats i positiv riktning. Soliditeten i såväl koncernen som kommunen har stärkts kraftigt. Koncernskulden har minskat med drygt 50 mkr. Kommunen har redovisat resultat under den senaste femårsperioden som motsvarar minst 6,0 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Befolkningen har ökat med 335 personer. Antalet elever i grundskolan har ökat medan antalet elever i gymnasieskola har minskat. Vårddygn på

institution både för barn och vuxna har ökat. Antal hushåll med försörjningsstöd har minskat. Kumla Bostäder AB har ökat antal bostäder och Kumla Fastigheter AB har minskat sin lokalyta. Detta har skett genom försäljningar för att få in kapital till nya projekt. Uthyrningsgraden är hög. Intresset från externa aktörer att investera i fastigheter i Kumla har ökat.

Den kommunala koncernen

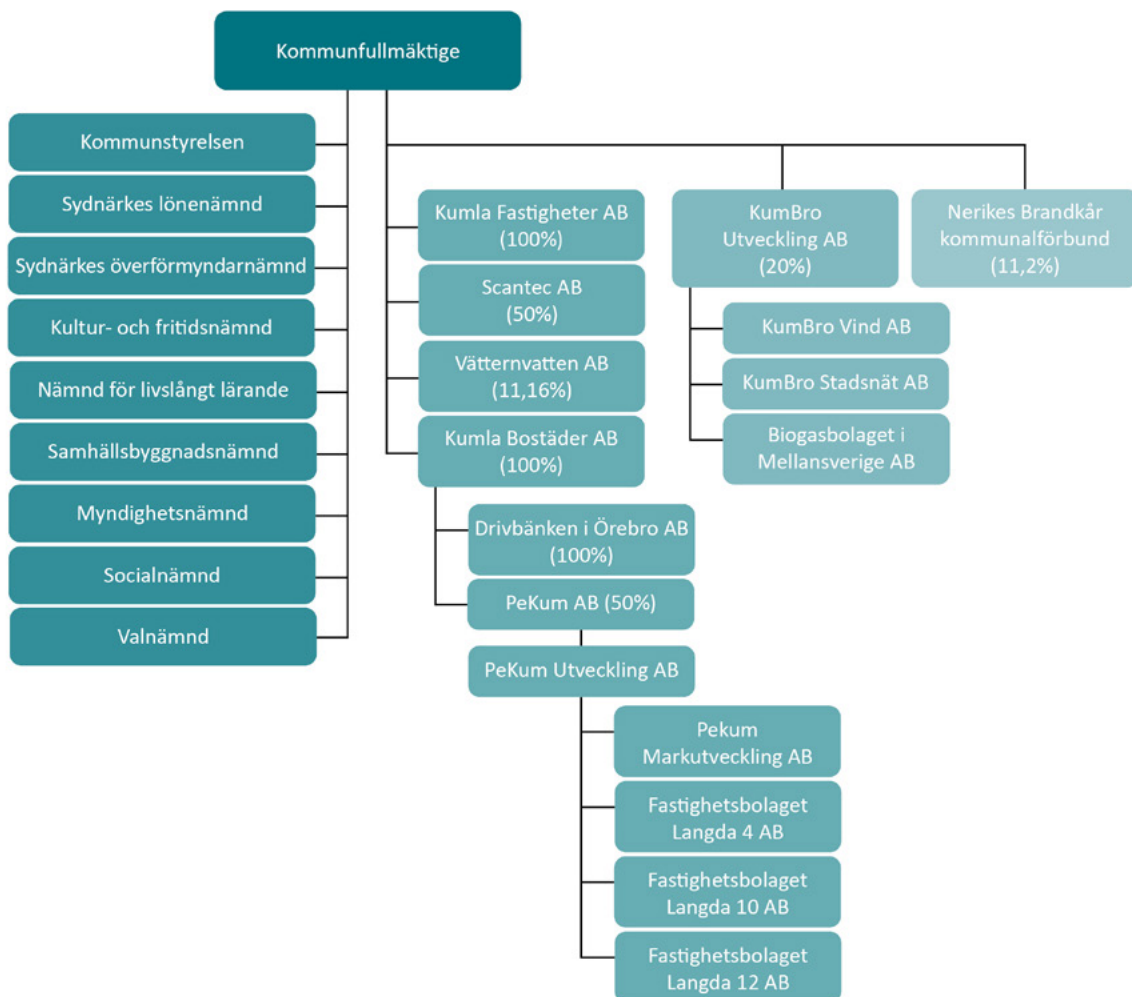
Den kommunala koncernen omfattar både kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation och kommunens bolag. Den kommunala koncernen leds av kommunfullmäktige genom kommunstyrelse, nämnder och bolagens styrelser.

I Kumla kommun finns sju nämnder och fem förvaltningar, förutom kommunstyrelsen.

Kumla kommuns bolagsorganisation består av två helägda bolag, Kumla Bostäder AB med dotterbolaget Drivbänken i Örebro AB, och Kumla Fastigheter AB. Kumla Bostäder AB äger dessutom 50 procent i PeKum AB tillsammans med Peab Bostad AB.

Kommunen är också delägare till 50 procent i Scantec AB där den resterande delen ägs av Region Örebro läns förvaltnings AB. I Vätternvatten AB äger Kumla kommun 11,16 procent. KumBro Utveckling AB, med dotterbolagen KumBro Stadsnät AB och KumBro Vind AB, ägs till 20 procent av Kumla kommun och till 80 procent av Örebro kommun. KumBro Utveckling AB äger i sin tur 50 procent av Biogasbolaget i Mellansverige AB.

Kumla kommun är i övrigt medlem i kommunalförbundet Nerikes Brandkår med en ägarandel på 11,2 procent.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Skatteintäkterna finansierar drygt 60 procent av kommunens kostnader. Om man lägger till även de generella statsbidragen och utjämningsbidragen blir finansieringsgraden nästan 85 procent. Kommunen är alltså starkt beroende av vad som händer i omvärlden. När Kumla kommun fastställde sin budget för 2022 väntades skatteintäkterna öka betydligt långsammare än vad de senaste prognoserna visat. Skatteintäkterna blev, enligt de senaste prognoserna, 29 mkr bättre än budgeterat. Huvudsakligen på grund av att skatteunderlaget har förbättrats, men även på att fler invånare har flyttat till Kumla.

Befolkningsutveckling

I Örebro län ökade befolkningen med 980 invånare under året, en ökning på 0,3 procent. I Kumla kommun ökade befolkningen med 335 invånare (1,5 procent), och befolkningen uppgår nu till 22 479 invånare. Tre fjärdedelar av inflyttningen till Kumla kommer från andra kommuner i länet. Sedan årsskiftet 2012/2013 har befolkningen ökat med 1 741 personer, varav 617 bara de två senaste åren. Kumla är inne i en historiskt expansiv period, mycket på grund av ett ökat bostadsbyggande.

Arbetsmarknad

Den totala arbetslösheten (öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd) i åldersgruppen 16–64 var i Kumla kommun 5,5 procent vid årsskiftet, en förbättring från 6 procent vid föregående årsskifte. Riket hade en arbetslöshet på 6,6 procent, och länet 7,1 procent. Försörjningsstödet för 2022

blev 15,5 mkr, att jämföra med 18,9 mkr 2021 och 21,9 mkr 2020. Det är det lägsta som Kumla betalat ut i försörjningsstöd under ett år sedan 2015. Svensk arbetsmarknad är ännu stark men vissa svaghets-tecken kan skönjas. SKR räknar dock med att sysselsättningen börjar minska 2023. En sådan försvagning blir naturligtvis kännbar – såväl för hushållens inkomster som för företagets försäljning. Prognosen är att andelen arbetslösa stiger till 8,2 procent som årsgenomsnitt 2023.

Bostadsmarknad

Under 2022 färdigställdes 144 lägenheter i Kumla, varav Kumla Bostäder AB byggt 27 av dessa i kvarteret Orgeltramparen, PeKum 60 lägenheter i kvarteret Gladan, HSB 49 lägenheter i kvarteret Rörläggaren och BoBra Vändstigen 8 lägenheter på fastigheten Åbytorp 1:58. Byggnation av 53 lägenheter har även startat i kvarteret Fjärdingsmannen och totalt 15 radhus/kedjehus i kvarteren Krikonet och Äpplet.

Kommunen har under året arbetat med att färdigställa ett par exploateringsprojekt för småhus, Gröna Sörby och Älvesta. I Gröna Sörby har alla 83 småhus-tomter slutbetalats och i Älvesta har 5 kontrakt tecknats. Efterfrågan på tomter är konjunkturberoende och kommunen har märkt av att intresset för att köpa en tomt i Kumla har minskat något samt att några tomter har återköpts med anledning av prisökningarna. 361 personer stod i tomtkön vid årsskiftet.

I kvarteret Uttern har kommunen haft inbjudan om markanvisning för att bygga radhus och lägenheter. 13 förslag inkom och kommunen har tecknat avtal med InnoBo som förhoppningsvis börjar bygga under 2023. På intresselistan för markanvisningar finns ytterligare 137 företag och personer.

Borgensåtaganden

Kommunens borgensåtaganden uppgick till 1 794,4 mkr (nästan 1,8 miljarder). För femte året i rad minskade åtagandena och är nu 40 mkr lägre än 2021 och 352 mkr lägre än för fem år sedan. Trots minskningen är åtagandena höga jämfört med andra kommuner. Ju högre borgensåtaganden, desto mer utsatt är kommunen för ekonomiska risker på grund av förändringar i omvärlden som kan påverka bolagens ekonomi. Några risker som bolagen är utsatta för är ränterisker, risker för kreditförluster till följd av uteblivna hyresintäkter samt risker för fastighetsskador. Dessa risker hanterar bolagen genom att ha en nära och fortlöpande kontakt med större hyresgäster (en stor del av fastigheterna i Kumla Fastigheter AB har Kumla kommun eller andra offentligt finansierade organisationer som hyresgäst), systematisk kreditbedömning samt fullvärdesförsäkring av fastighetsbeståndet. Kommunens helägda bolag låter regelbundet en utomstående aktör marknadsvärdera fastighetsbeståndet. Det bedömda marknadsvärdet för bolagens hela bestånd överstiger väsentligt det bokförda värdet.

Inflationen

Den höga inflationen påverkar kommunens kostnader. Många av kommunens avtal, främst hyresavtal, är knutna till KPI (konsumentprisindex). Även pensionskostnaderna påverkas av den höga inflationen. De höga elpriserna som till stor del beror på kriget i Ukraina har däremot inte påverkat Kumla kommun så mycket eftersom kommunen har ett långt fastprisavtal med Kumbro Vind. Den höga inflationen antas falla tillbaka 2023, både i Sverige och i omvärlden. Svensk konjunktur väntas dock enligt SKR bli svag även 2024 och först 2025 kan nästa konjunkturuppgång starta. Först 2026 antas konjunkturläget bli balanserat.

Finansiella risker

Den finanspolicy som kommunfullmäktige fastställt är ett regelverk för medelsförvaltningen och gäller såväl den löpande verksamhetens finansiella hantering som den långsiktiga förvaltningen av pensionsmedel samt finansiell upplåning och valutahantering. Kommunens finanspolicy ska vara vägledande för de kommunala bolagens egna finanspolicyer. Kommunens förvaltning av pensionsmedel följs löpande upp av Söderberg och Partners.

Ränte- och kreditrisk

Den 31 december 2022 uppgick den kommunala koncernens räntebärande skulder till 1 806,9 mkr eller 1,8 miljarder (1 876,1 mkr 2021), varav kommunens räntebärande skulder uppgick till 50 mkr (75). Den genomsnittliga räntan på kommunens och de helägda bolagens samlade lån var 2,71 procent, räntebindningen var 2,71 år och kapitalbindningen var 1,92 år.

Ränteswappar används för att motverka ränterisk och anpassa den genomsnittliga räntebindningstiden i låneportföljerna. Alla swappar finns i de kommunala bolagen. Den låga räntenivå som Sverige haft i flera år är nu historia. Räntorna ökade 2022 och fortsätter öka 2023. En procentenhets högre räntor innebär för koncernen ökade räntekostnader på 18 mkr. De högre räntorna slår inte igenom på resultaträkningen omedelbart utan det sker i takt med att lånen sätts om.

De likvida medlen vid årets slut uppgick till 454,8 mkr (358,8 mkr 2021), varav 387,5 mkr (256,4 mkr) finns hos kommunen. Kommunen har därutöver 80,5 mkr (95,6 mkr) placerade för pensionsändamål.

Kommunen placerar överskottslikviditet i räntebärande värdepapper utgivna i svenska kronor, på bankkonto eller värdepappersfonder som består av en eller flera av ovanstående tillgångar. Ränterisken begränsas genom att placeringarna inte får ha längre löptid än ett år. Lägsta tillåtna rating i likviditetsförvaltningen är A-/A3 (Standard and Poors/Moodys). Vid årsskiftet var kommunens medel placerade på bankkonto i Swedbank. Placeringsstrategin för förvaltningen av pensionsmedel redovisas här nedan under rubriken Marknadsvärdesrisk.

Marknadsvärdesrisk

Kommunfullmäktige har antagit en finanspolicy med regler för hur kommunen får placera pensionsmedlen, både vad gäller typ av värdepapper, emittenter och löptider. För att minska förlusterna vid kraftiga börsfall ska andelen riskfyllda tillgångar i portföljen (primärt aktier) styras dynamiskt. Andelen riskfyllda tillgångar ska löpande justeras så att portföljen som mest kan tappa 10 procent i värde i förhållande till det högsta värdet de senaste 24 månaderna (beräknat som värdet den sista dagen varje månad). Vid årsskiftet var marknadsvärdet på kommunens placeringar 80,5 mkr. Av dessa var 89 procent placerade i räntebärande tillgångar och 11 procent i aktier. Mer information finns bredvid under rubriken Pensioner.

Pensioner

Kommunens pensionsförpliktelser uppgick vid årets slut till 416,9 mkr. Marknadsvärdet av förvaltade

medel var 153,6 mkr. Det innebär att konsolideringsgraden blev 0,37 (placerade pengar i förhållande till pensionsförpliktelserna).

Pensionsförpliktelser och förvaltade medel		
Belopp i tkr	2022	2021
Pensionsförpliktelser		
Total pensionsförpliktelse enligt balansräkningen	353 417	370 910
- varav avsättning inklusive löneskatt	49 890	53 653
- varav ansvarsförbindelse inklusive löneskatt	303 582	317 257
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	63 487	55 957
Summa pensionsförpliktelse	416 904	426 867
Förvaltade medel - marknadsvärde		
Pensionsförsäkringskapital	73 109	70 977
- varav överskottsmedel	0	1 739
Finansiella placeringar	80 465	95 570
Summa förvaltade pensionsmedel	153 574	166 547
Finansiering		
Återlånade medel	263 330	259 799
Konsolideringsgrad	0,37	0,39

Förpliktelser

Huvuddelen av pensionsförpliktelserna är pensionsrätter som intjänats före 1998. Dessa ska enligt lag inte redovisas som en skuld i balansräkningen utan som en ansvarsförbindelse. För arbetstagare som omfattas av det gamla pensionsavtalet (PA-KL) och som av olika skäl inte kunde gå över till det nya avtalet redovisas pensionerna som en avsättning i balansräkningen. Dessa arbetstagare tjänar inte in några nya pensionsrätter utan skulden minskar i takt med utbetalningarna. Kumla har låga avsättningar jämfört med många andra kommuner. Det beror på att kommunen har valt en försäkringslösning för de arbetstagare som tjänar över 7,5 inkomstbasbelopp. Försäkringslösningen innebär att kommunen årligen betalar en avgift till en pensionsförvaltare (för närvarande KPA) som motsvarar årets beräknade pensionsförmåner. Pensionsförpliktelserna som tryggats i försäkring uppgick vid årsskiftet till 63 mkr. Om inte kommunen hade valt en försäkringslösning skulle även det beloppet redovisas som en avsättning i balansräkningen.

Förvaltade pensionsmedel

Pensionsförsäkringskapitalet hos KPA uppgick vid årets slut till 73,1 mkr. Kommunen har också

avsatt medel för att i viss mån möta pensionsutbetalningarna som avser ansvarsförbindelsen, det vill säga de pensioner som har intjänats till och med år 1998.

Kommunen hade vid årsskiftet ett marknadsvärde på 80,5 mkr på dessa placeringar. Strategin är att de årliga utbetalningarna som överstiger 10,5 mkr täcks genom uttag ur pensionsfonden medan utbetalningar upp till 10,5 mkr täcks med löpande skatteintäkter. Det är också därför förvaltade medel minskar trots värdeutvecklingen. Vid årsskiftet räckte kommunens förvaltade pensionsmedel till att finansiera pensionsförpliktelserna till 37 procent. Det är två procentenheter lägre än 2021.

Händelser efter balansdagen

Skatteverket meddelade i februari att de har uppmärksammat fel i beräkningarna av de kommunalekonomiska utjämningsbidragen för 2022 och 2023. För Kumla kommuns del innebär det att kommunen fått omkring 1 mkr för mycket i bidrag 2022. Det har justerats i bokslutet för 2022.

I februari 2023 löste kommunen kvarvarande lån om 50 mkr vilket innebär att kommunen nu är skuldfri.

Händelser av väsentlig betydelse

Omvärlden

Pandemin har även under 2022 påverkat vissa verksamheter. Inom förskolan och grundskolan var frånvaron högre än normalt bland både barn, elever och pedagoger i början av året vilket påverkat verksamheten och undervisningen i varierande grad. Kultur- och fritidsnämnden har också behövt hantera efterverkningar av pandemin. Förutom ökad efterfrågan på aktiviteter och fysiska evenemang, har det handlat om att få tillbaka besökare till olika verksamheter som Djupadalsbadet, vilket påverkar nämndens ekonomi.

Med anledning av kriget i Ukraina har kommunledningen arbetat med mottagande av de ukrainska flyktingarna enligt det så kallade massflyktsdirektivet. Förskolorna, grundskolorna och gymnasiet har tagit emot barn som flytt från kriget. Det har varit betydligt färre än vad kommunen räknat med, men har ändå påverkat verksamheterna. Kriget har också ökat kostnaderna för material som trä, olja, stål, kemikalier, el och livsmedel. Även leveranstider på vissa varor som halvledare och it-produkter har påverkat verksamheterna. Kommunledningen har spridit information och rekommendationer om att spara energi för att stävja elkrisen.

KumBro Vind har påverkats ekonomiskt av den stora förändringen som drabbat elmarknaden under 2022. En ökning av elproduktion och minskning av förbrukning ledde till en rekordstor export från Sverige. 2022 uppstod det högsta årspriset någonsin på den nordiska elbörsen. Medelpriset för året hamnade på nästan 1,40 kr/kWh. Högsta dygnspris var den 30 augusti på nästan 5 kr/KWh och som lägst var priset den 11 november, 2 öre/kWh. Det är mycket ovanligt att elpriset är som högst under sommaren och 2022 berodde det främst på torka och låg kärnkraftsproduktion. Höga priser på gas och kol samt kriget i Ukraina och de minskade gasleveranserna från Ryssland är centrala orsaker till de höga priserna under året.

Trygghet

Trygghetsskapande åtgärder har stått för mycket av kommunens utåtriktade arbete även 2022. Några exempel är den fortsatta placeringen av ordningsvakter i centrum och att kommunen jobbar med metoden EST (effektiv samordning för trygghet), ett systematiskt arbets sätt som bygger på så kallad kunskapsbaserad brottsprevention. Till det används Embrace, som är ett systemstöd för EST. Där kartlägger och analyserar verksamheter brotts händelser och otrygghetsskapande händelser, avvikelser och otrygga platser. Det hjälper kommunen att på ett effektivare sätt följa upp insatser för att förebygga brott och otrygghet. Arbetet sker i samverkan mellan kommun, polis, räddningstjänst, bostads- och fastighetsbolag, ordningsvakter, näringsliv och andra aktörer. Som ett led i det trygghetsskapande arbetet har en ansökan om kameraövervakning på Köpmangatan godkänts av polisen, och planerna på detta tas vidare under 2023. Kumla Bostäder AB jobbar också med trygghetsfrågan och har gjort satsningar på belysning och ronderingar. De har även ingått ett samarbete med kommunen och polisen för att hjälpas åt med trygghetsfrågorna.

Kumla 80 år

Kumla kommun har firat Kumla 80 år som stad med flera aktiviteter under året, bland annat belysning av vattentornet, utställningen Kumla 80 år på folkbiblioteket, ljusvandringen "Den förtrollade sjön" runt Kumlasjön, isbanan på torget och inte minst det stora Kumlakalaset. Därutöver arrangerades ett större evenemang för att fira racerföraren Marcus Ericssons historiska vinst i Indy 500.

Digitalisering

Lönenämnden har tillsammans med medlemskommunerna genomfört en förstudie om att gå över till ett digitalt personalarkiv. Askersund, Hallsberg och Laxå har även börjat använda Sydnärkes digitala anställningsprocess (K2) vilket innebär att nämnden behöver anpassa sitt arbetssätt till den processen.

Bygglovsenheten och miljöenheten införde ett nytt verksamhetssystem som har lett till mer digitala

arbetssätt. Införandet har inneburit flera utmaningar, bland annat har enhetens fakturahantering påverkats med försenade faktureringar som följd. Trots detta tycker många medarbetare att deras dagliga arbete förbättrats och/eller förenklats efter införandet, medan andra anser att deras dagliga arbete är oförändrat.

Under året installerades laddplatser för elbilar vid Djupadalsbadet, Kumlahallen och stadshuset, i samverkan med KumBro Utveckling.

Kultur- och fritidsnämnden har fortsatt med digital verksamhet som uppstod under pandemin, som digitala sagostunder och digitala mötesplatser som varit värdefulla för att nå nya målgrupper.

Förskolan har fått riktade statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder. Bidraget har nämnden delvis använt till fortsatt digitalisering, bland annat en utökning av teknik i den välbesökta digitala ateljén, delvis till att förlänga IKT-pedagogens projektanställning (IKT står för informations- och kommunikationsteknologi).

Miljö och hållbarhet

Kumla Bostäder AB deltar i Allmännyttans klimatinitiativ genom Sveriges Allmännytta. I klimatinitiativet är målet att minska energiförbrukningen med 30 procent och bli ett fossilfritt bolag år 2030. Den enskilt största energibesparande åtgärden som slutfördes under året är rotrenoveringen och påbyggnaden på S:t Torgils väg, som väntas ge en energibesparing på 50 procent.

Kumla Fastigheter AB:s arbete inom miljöområdet har gjort att de behöll sin miljödiplomerings enligt Svensk Miljöbas kravstandard (4:2017). I miljödiplomeringsarbetet ingår att kartlägga sina mest betydande miljöaspekter. Bolagets tre mest betydande är i dagsläget energianvändning i lokaler, resursförbrukning och positiv påverkan genom att föregå med gott exempel.

KumBro Utveckling AB har arbetat vidare med laddinfrastruktur med stöd från Klimatklivet, och etablerat 42 publika laddplatser. Det blev också ett rekordår för laddbara fordon och omkring 450 000 laddbara fordon rullar nu på vägarna. KumBro Stadsnät AB har etablerat ett kommundäckande LoRaWan-nät i Örebro och Kumla. Det är en del i att etablera en plattform för den smarta staden med bland annat IoT-tjänster (Internet of things) för energioptimering till fastighetsägare och företag. IoT-utvecklingen går under namnet Horisont.

Kommunen har bytt ut gammal gatubelysning till modern LED-belysning. Det har minskat förbrukningen med 178 528 kWh vilket har minskat kostnaderna med nästan 0,2 mkr. Ett nytt digitalt system över kommunens gator har införts vilket skapar bättre uppföljning och minskad sårbarhet. När det gäller cykelplanen säkrades korsningen Östa Drottninggatan– Trädgårdsgatan– Badhusgatan med hastighetsdämpande vägkuddar och en avsmalning för att öka trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter.

Kultur- och fritidsförvaltningen genomförde Kumla kommuns hittills största planteringsprojekt för grön infrastruktur. I området Gröna Sörby har bland annat över 300 träd planterats för att skapa ny grön infrastruktur. Träd och växtlighet ska skapa ekosystemtjänster som bullerreducering, luftrening, vattenreglering, ökad biologisk mångfald och estetiska värden i en helt nybyggd del av staden.

Investeringar och byggnationer

Kumla Bostäder AB färdigställde de sista etapperna av rotrenoveringen och påbyggnaden på S:t Torgils väg. Projektet omfattar totalt 97 rotrenoverade lägenheter och 27 nyproducerade. Projektet har varit mycket lyckat med många engagerade hyresgäster och en hög delaktighet i det förändringsarbete som kvarteret genomgått. Under året påbörjades även en rotrenovering vid Franzéns väg 2 där 12 lägenheter ska uppgraderas. PeKum AB är ett bolag som Kumla Bostäder AB äger gemensamt med Peab Bostad. Till sommaren färdigställdes PeKums första byggnation i egen regi. Det är Gladan 4 där 60 lägenheter producerats, varav 18 bostadsrätter och 42 hyresrätter.

Nerikes Brandkår invigde i slutet av året en mycket lyckad utbyggnad av brandstationen i Byrsta med nya moderna lokaler för rengöring och service av brand- och rökskyddsmateriel. En stor del av Nerikes Brandkårs övningsverksamhet är förlagd till Byrsta, vilket har ökat hanteringen av kontaminerad utrustning på stationen de senaste åren.

Under hösten togs första spadtaget för att börja bygga kommunens nya idrottshall. Planering har även startat för nybyggnation av Malmens skola och Norrgårdens förskola. Utbyggnaden av personalutrymme samt i- och urlastning för varutransporter vid Bataljonens vård- och omsorgsboende blev klar. Invändigt i kommunens fastigheter har ett utbyte till ledbelysning påbörjats. Arbetet har fortsatt med ombyggnad av specialsalar på Skogstorpsskolan. I samband med att mark och exploatering gick ut med förfrågan om anvisning av mark för bostäder vid Kumla IP inkom fler förslag än förväntat. Förfrågningarna kom från både väletablerade och mindre företag. Både antalet och kvaliteten i förfrågningarna har skapat goda förutsättningar för området runt IP. Tomtförsäljning i Gröna Sörby och Älvesta pågår. I Älvesta finns det fortfarande småhustomter kvar medan det är slutsålt i Gröna Sörby. Detaljplanen för Vägtorget vann laga kraft och bygget av ny livsmedelsbutik har startat.

Bygglovsenheten fick in totalt 174 ansökningar om lov där 33 ansökningar handlade om nybyggnad av enbostadshus. Enheten har lagt mycket tid på arbete med bygglov i Gröna Sörby. Flera större ärenden inkom före sommaren, exempelvis flerbostadshus och en vårdcentral.

Socialförvaltningen har under hösten gemensamt planerat flytten till Kungsparken våren 2023. Denna flytt har medfört att nämnden beslutat att införa Kumla

demenscentrum i Sannahed, vilket bland annat möjliggör en effektivare användning av lokalerna där.

Kultur- och fritidsförvaltningen har genomfört flera satsningar. Genom tilläggsbudgeten har förvaltningen byggt utegym och belyst trappan vid Kvarntorpshögen. Årets händelser omfattar även två konst-satsningar och en extern utredning av kommunens skidliftar.

Arbetsmiljö och nya arbetssätt

Fritidsbanken har öppnat en filial i anslutning till isbanan på torget, vilket bidragit till att antalet utlånade fritids- och sportartiklar återigen ser ut att slå rekord.

Kommunledningen har även arrangerat vad som nu blivit en årlig näringslivs dag för de lokala företagen, 2022 på temat "framgångsrika företag".

Socialförvaltningens HME-resultat (undersökningen Hållbart medarbetarengagemang) förbättrades från index 75 till 81, vilket är mycket glädjande. Förvaltningen har arbetat aktivt med ledarskapet i flera år och nu även med medarbetarskapet, vilket har förbättrat arbetsmiljön. Under hösten gjordes också en arbetsmiljösatsning i form av en föreläsning med Johanna Kagerup för all personal. Ett antal utvalda arbetsgrupper har även fått handledning i syfte att minska den etiska stressen, som ofta drabbar personal i människovårdande yrken.

Länets kommuner har kommit överens om att avsätta medel från satsningen på Nära vård för fyra kommunala doktorandtjänster med inriktning på äldrevården. Kumla fick glädjande två av dessa, vilket innebär att en arbetsterapeut och en sjuksköterska nu är igång med forskning.

Som ett led i att förbättra både personalens och chefernas arbetsmiljö inom vård och omsorg samt LSS har förvaltningen anställt fem verksamhetsstödjande assistenter. Nämnden införde även arbetsskor för all personal inom vård och omsorg samt LSS.

Även förvaltning för livslångt lärande införde under hösten kostnadsfria arbetskläder i form av vinterkläder till personal i förskolan, fritidshem och grundsärskolan. Sedan tidigare har personalen haft tillgång till arbetskläder i form av skalkläder för vår och höst.

Under året genomförde förvaltningen brandskyddsutbildning och HLR-utbildning för all personal i förskola och skola. Det kommer att genomföras vart tredje år.

Enligt skollagen ska rektor inom en angiven tid påbörja den statliga rektorsutbildningen. Under 2022 påbörjade tre rektorer sin rektorsutbildning och för en rektor har studierna pågått under året. Fyra rektorer i förskolan slutförde sin rektorsutbildning under året.

Överförmyndarnämndens granskning av de årsräkningar som ställföreträdare lämnar in har tagit lång tid. En orsak är att den arvodesmodell som nämnden införde 2021, som innebär att beslut om arvode sker före granskning, gör att granskningen måste göras i två steg. Därför har nämnden nu beslutat att återgå till det tidigare arbetssättet som innebär att arvode beslutas efter att nämnden granskat ställföreträdarnas årsräkningar.

Tillsynen inom bygglovsenheten har minskat vad gäller antal genomförda ärenden, men däremot har beslutsärendena varit omfattande och i slutändan gett resultat där beslut också verkställts genom kronofogden. Tillsynen har prioriterats ner 2022 till följd av de många ansökningarna.

Den 1 januari 2024 kommer Sveriges kommuner ta över ansvaret för insamling av förpackningar och införa fastighetsnära insamling av avfall senast 1 januari 2027. Under förra året började renhållningsenheten planera inför att ta över detta ansvar.

Det gångna året har i övrigt påverkats av den ökade sociala oron i samhället, bland annat har två konstverk på Konst på hög förstörts. Den ökade otryggheten påverkar flera verksamheter, exempelvis biblioteket och simhallen, och drabbar dem som vistas eller arbetar i verksamheterna. 2022 infördes därför en ny lag som innebär att bibliotek och simhallar kan ansöka hos Åklagarmyndigheten om tillträdesförbud för personer som hotar eller allvarligt trakasserar någon. Lagen syftar till att öka tryggheten för besökare och personal, samt värna om bibliotekets demokratiska uppdrag där ingen ska behöva undvika att vistas där på grund av rädsla och otrygghet orsakad av andra besökare.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Kommunövergripande mål och styrsystem

I och med 2022 års bokslut har Kumla kommun använt sin nuvarande styrmodell fullt ut i nio år. Styrmodellen baseras på kommunens vision, som är en viljeinriktning som planer och mål ska bygga på och stämma överens med. Syftet är att skapa en enhetlig och tydlig riktning för såväl kommunens gemensamma arbete och beslutsfattande som för de olika verksamheterna.

En vision framtagen tillsammans med Kumlaborna

Efter att organisationen tillsammans med Kumlas invånare, civilsamhälle och näringsliv diskuterat hur Kumla kommun ska fortsätta blomstra, tog kommunen fram en gemensam vision. Visionen är att Kumla kommun alltid ska sträva efter att vara lite bättre genom att växa smart, satsa på barn och unga, ta hand om invånarna och dra nytta av den närhet som finns i en mindre kommun.

Styrmodell och politiska prioriteringar

För att säkerställa att hela organisationen och alla verksamheter förstår visionen och arbetar efter den, använder kommunen en styrmodell med nio övergripande politiska mål som är beslutade i fullmäktige. På ett kommunövergripande plan kopplas uppföljningsmått direkt till de nio målen. De nio politiska målen är den viktigaste styrningen kommunen har på strategisk nivå, och de presenteras här nedan.

Demokrati och dialog

Invånare, brukare och medarbetare ska ha möjlighet att aktivt delta och engagera sig i kommunens verksamhet. Syftet är att stärka medborgarnas demokratiska inflytande.

Service och tillgänglighet

Representanter för Kumla kommun ger en god service och gott bemötande och har en hög tillgänglighet för invånare, brukare och näringsliv.

Ekonomi

Kumla kommun använder sina ekonomiska resurser på ett ansvarsfullt och produktivt sätt.

Medarbetare

Medarbetarna upplever Kumla kommun som en god arbetsgivare och trivs på sina arbetsplatser.

Folkhälsa, vård och omsorg

Kumla kommun erbjuder god vård, omsorg och stöd samt arbetar förebyggande i all verksamhet.

Utbildning och livslångt lärande

I Kumla kommun prioriteras det livslånga lärandet där alla elever når godkända resultat och där kommunen värdesätter all form av kunskap.

Kultur och fritidsliv

Kumla kommun erbjuder ett brett och stimulerande utbud av kultur- och fritidsaktiviteter.

Miljö, trygghet och teknik

Kumla kommun är en miljövänlig och trygg kommun som satsar på hållbara alternativ och nya tekniska lösningar.

Boende, infrastruktur och näringsliv

Kumla kommun har en väl utvecklad infrastruktur och ett brett utbud av attraktiva boendeformer samt underlättar för företagande.

Alla mål och mått, dels fullmäktiges och dels nämndernas, ska tillsammans bidra till att Kumla uppnår visionen. För att nämnderna ska kunna fokusera på sin servicenivå ur ett medborgarperspektiv använder de bara sju av målen, och inte de två (ekonomi och medarbetare) som främst berör interna förhållanden som bara indirekt påverkar medborgarna. På den kommunövergripande nivån används alla nio mål för att även ha fokus på de viktiga HR- och ekonomifrågorna.

Styrmodellen ger därmed kommunen en målkedja med fyra nivåer:

- En vision
- Nio strategiska mål på fullmäktigenivå
- Bearbetade mål på nämndnivå
- Uppföljningsmått med målvärden

I styrmodellen ingår även två program, Miljöprogrammet och Programmet för social hållbarhet. De ska ligga till grund för nämndernas verksamhetsplanering, och nämnderna rapporterar sina aktiviteter under året inom dessa program i samband med kommentarerna till de ordinarie uppföljningsmått. Programmen ingår däremot inte i nämndernas måluppfyllelse.

Styrningen sammanfattas i bilden nedan, där de sju målen som används i nämndernas målarbete förenklats till tre; demokrati och dialog, service och tillgänglighet samt kvalitet i kärnverksamheten.

Kumla kommuns styrmodell

Lokalförsörjningsprogram

År 2019 fastställde kommunen ett program för lokalförsörjning i Kumla kommun. Programmet ska leda till en kostnadseffektiv lokalförsörjning för kommunens verksamheter. Lokalförsörjningsprocessen består av en lokalrevision där varje förvaltning varje år inventerar sina behov av lokalförändringar och investeringar. Resultatet av inventeringen sammanställs i en lokalförsörjningsplan, LFPf, för den enskilda förvaltningen. Därefter sker en samplanering där kommunen jämför det samlade lokalbehovet med kommunens lokalresurser. Resultatet sammanställs och presenteras i en kommunövergripande lokalförsörjningsplan, LFPk. Kommunfullmäktige beslutar sedan om den kommunövergripande lokalförsörjningsplanen i samband med beslut om mål och medel. Beroende på behoven gör kommunen utredningar eller förstudier för varje lokalprojekt, med kartläggning och analys av olika lösningar och konsekvenser. Den sista delen av lokalförsörjningsprocessen är det konkreta arbetet med ny-, till-, eller ombyggnad av lokaler.

Bolagspolicy

Bolagspolicyen är antagen av kommunfullmäktige och redovisar hur Kumla kommun ska tillämpa kommunallagens regler för ägarstyrning av bolagen och hur kommunen i övrigt vill ha kontroll över de kommunala bolagen. Bolagspolicyen ska i möjligaste mån även omfatta de delägda bolagen. Kommunen och övriga delägare avgör tillsammans vilka regler i bolagspolicyen som är tillämpliga med hänsyn till storleken på kommunens ägande, verksamhetens art och andra omständigheter.

Finanspolicy

Finanspolicyen är ett regelverk för hur kommunen ska förvalta sina pengar. Den gäller såväl den löpande verksamhetens ekonomi som den långsiktiga förvaltningen av pensionsmedel samt finansiell upplåning och valutahantering. Finanspolicyen innehåller mål och riktlinjer inom dessa områden: Organisation och ansvarsfördelning, likviditetsförvaltning, pensionsmedelsförvaltning och skuldförvaltning.

Riktlinjer för ekonomisk styrning

Riktlinjer för ekonomisk styrning är ett samlat dokument för hur kommunen ska bedriva sin ekonomiska styrning. Dokumentet är en bilaga till kommunens budget och verksamhetsplan.

Upphandlingspolicy

En stor del av den samhällsservice som Kumla kommun bedriver för invånarna omfattar eller berör i någon del upphandling eller inköp. För att på bästa sätt tillgodose förvaltningarnas behov och skattebetalarnas intressen, strävar Kumla kommun och dess helägda bolag efter att alltid köpa varor och tjänster korrekt och kvalitetssäkrat, med hänsyn till etiska och sociala aspekter. Inköpen ska alltid vara affärsmässiga. Hur kommunen ska arbeta med inköp och upphandling är reglerat i kommunens upphandlingspolicy.

Regler för intern kontroll

Detta dokument reglerar hur kommunen ska organisera och arbeta med intern kontroll. Syftet är att med en rimlig grad av säkerhet säkerställa en ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet, tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten, samt att kommunen efterlever tillämpliga lagar, föreskrifter och riktlinjer.

Övrigt

I övrigt finns ett flertal politiskt antagna dokument som är styrande för kommunens ekonomiska förvaltning. Som exempel kan nämnas kravpolicy, regler för investeringsredovisning, regler för exploateringsredovisning, regler för ekonomiska transaktioner samt regler för representation, uppvaktning, kondoleanser och arbete mot mutor.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Uppföljningsmått 2022

För att få fram den totala måluppfyllelsen för 2022 har kommunen bedömt 19 övergripande mått, samt 14 av nämndernas egna mått som anses särskilt viktiga.

Uppföljningsmåttens koppling till det ekonomiska resultatet

I vilken grad nämnderna har uppfyllt sina mål ligger till grund för bedömningen av överföring av ekonomiskt resultat i samband med årsredovisningen. Innan måluppfyllelsen kopplas till nämndernas ekonomiska resultat (över- eller underskott) gör kommunen först en ekonomisk prövning. Det innebär att det ekonomiska resultatet justeras utifrån vissa

ekonomiska faktorer som nämnderna inte kan påverka. För att kunna jämföra måluppfyllelsen mellan olika nämnder som har olika många mått behöver måtten vikts. Viktningen behövs även för att vissa mål och uppföljningsmått är viktigare än andra och därför väger tyngre. Alla mått vikts tillsammans så att den totala möjliga måluppfyllelsen för varje nämnd blir 100 procent.

Måluppfyllelse

Utifrån beräkningsmodellen ovan blev resultatet en måluppfyllelse på 62,8 procent (63,3 procent 2021) totalt för kommunen vilket är en minskning med 0,5 procentenheter mot föregående år. Nämndernas måluppfyllelse varierade från 48 procent till 100 procent.

Kommunövergripande måluppfyllelse

Strategiskt område	Uppföljningsmått	Måluppfyllelse 2022	Trend
Demokrati och dialog	Tid från inlämnande till beslut av medborgarinitiativ	81 dagar	↗
Medarbetare	Den totala sjukfrånvaron för de anställda inom Kumla kommun	8,4%	↘
Medarbetare	Antalet medarbetare per chef, ej över 30 eller under 10	54%	↘
Medarbetare	Upplevelsen av Hållbart medarbetarengagemang hos de anställda inom Kumla kommun, HME i medarbetarenkäten	79	↗
Medarbetare	Andelen heltidsanställda av de anställda inom Kumla kommun	89,3%	↗
Ekonomi	Kommunens resultat ska uppgå till minst 2,5 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, exklusive realisationsvinster från exploateringsverksamheten	9,0%	↗
Ekonomi	Kommunens låneskuld får uppgå till maximalt 250 mkr	50 mkr	↗
Ekonomi	Kommunens borgensåtagande får uppgå till maximalt 2 210 mkr och ska på sikt minska	1 794 mkr	↗
Ekonomi	Kommunens skattesats ska vara lägre i jämförelse med genomsnittet i angränsande kommuner, Örebro, Hallsberg och Lekeberg	-18%	→
Ekonomi	Nämndernas samlade resultat ska vara minst noll	+20,3 mkr	↘

Strategiskt område	Uppföljningsmätt	Mål- uppfyllelse 2022	Trend
Folkhälsa, vård och omsorg	Andelen kommuninvånare i sysselsättning	95%	↗
Folkhälsa, vård och omsorg	Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, vistelsetid 4-6 år	54,9%	↗
Miljö, trygghet och teknik	Hur trygg känner du dig utomhus i området där du bor?	65,7%	↘
Miljö, trygghet och teknik	Antal anmälda brott i Kumla kommun, per 1 000 invånare	123	↘
Boende, infrastruktur och näringsliv	Befolkningsökning i Kumla kommun	22 479	↗
Boende, infrastruktur och näringsliv	Företagsklimat i Kumla kommun	Kommun- ranking 95	↗
Boende, infrastruktur och näringsliv	Företagarnas samlade omdöme om företagsklimatet	3,75	↗
Boende, infrastruktur och näringsliv	Bostadsproduktion i Kumla kommun	6,4 per 1 000 invånare	↗
Boende, infrastruktur och näringsliv	Arbetsplatser i Kumlas näringsliv	4 001	↗
Antal uppföljningsmätt för Kumla kommun: 19			

Kommentarer till måluppfyllelsen

Tid från inlämnande till beslut om medborgarinitiativ

Den genomsnittliga tiden ökade något från 2021, men 81 dagar är fortfarande väl inom det gröna spannet på max 120 dagar och långt bättre än när måttet infördes.

Totala sjukfrånvaron för de anställda inom Kumla kommun

Sjuktalet för 2022 slutade på 8,4 procent, en ökning med 0,3 procentenheter jämfört med 2021. Att sjuktalet har ökat beror framför allt på att många medarbetare drabbades av covid-19 i början av året. Att minska sjukfrånvaron har länge varit en prioriterad fråga. Genom att arbeta långsiktigt och systematiskt med utbildning och förtydligande av rutiner har framför allt de långa sjukskrivningarna minskat. Att minska den upprepade korttidsfrånvaron har varit svårt under pandemin eftersom restriktionerna säger att man ska vara hemma vid alla förkylningssymtom.

Antalet medarbetare per chef, ej över 30 eller under 10

54 procent av cheferna i första linjen har 10–30 medarbetare medan 9,2 procent har färre än 10 medarbetare och 36,8 procent fler än 30 medarbetare. Andelen chefer som har mellan 10–30 medarbetare minskade med 10 procentenheter mot 2021. En anledning till förändringen är att verksamheterna växer och har behövt anställa fler medarbetare vilket resulterat i fler medarbetare per chef.

Upplevelsen av hållbart medarbetarengagemang hos de anställda inom Kumla kommun, HME i medarbetarenkäten

I början av 2022 fick kommunen resultatet av undersökningen som visade en ökning av HME-indexet till 79 jämfört med 2019 då indexet var 78. Resultatet visar också att andelen anställda som tycker att deras arbete känns meningsfullt är mycket hög, 93 procent.

Andelen heltidsarbetande av de anställda inom Kumla kommun

Vid mättilfället hade drygt 89,3 procent av alla månadsavlönade medarbetare en heltidsanställning vilket var en ökning med drygt 1,3 procentenheter det senaste året. Andelen män som arbetar heltid var 94,9 procent medan andelen kvinnor som arbetar heltid var 87,7 procent.

Kommunens resultat ska uppgå till minst 2,5 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, exklusive realisationsvinster från exploateringsverksamheten

Resultatnivån innebär, vid en investeringsnivå i nivå med avskrivningarna, att likviditeten stärks med 30 mkr per år som kommunen kan spara och använda till investeringar och verksamhetsförändringar. Årets resultat uppgick till 9,0 procent exklusive realisationsvinster vilket är mer än tre gånger högre än målet.

Kommunens låneskuld får uppgå till maximalt 250 mkr

Kumla kommun har en relativt låg skuld, vilket syns i kommunens soliditet som är betydligt högre än genomsnittet bland landets kommuner. För närvarande är skulden 50 mkr då kommunen amorterade 25 mkr 2022. Kommunens investeringsnivå har varit hög de senaste åren och fortsätter vara hög för att möta behoven i kommunens kärnverksamheter.

Kommunens borgensåtagande får uppgå till maximalt 2 210 mkr

Kommunens borgensåtaganden uppgick vid årets slut till 1 794 mkr (1,8 miljarder). För andra året i följd minskade åtagandena och är nu 41 mkr lägre än 2021 och drygt 200 mkr lägre än för tre år sedan. Årets minskning beror främst på att Kumla Fastigheter AB betalat av på lån. Trots minskningen är åtagandena höga jämfört med andra kommuner. Huvuddelen av borgensåtagandena avser investeringar i bostäder och lokaler som kommunens båda helägda fastighetsbolag gjort. En del av investeringarna är sådana att de istället kunnat ingå i kommunens balansräkning. Den höga koncernskulden jämfört med många andra kommuner ställer krav på att Kumla redovisar positiva resultat varje år. De helägda bolagen måste framöver i större utsträckning finansiera sina investeringar med egna medel.

Kommunens skattesats ska vara lägre än genomsnittet i angränsande kommuner

Kumla kommun har en lång historia av låg skattesats. De senaste åren har kommunen höjt skatten för att finansiera investeringar och ökade behov inom kärnverksamheterna till följd av befolkningstillväxten. Skattesatsen är fortfarande lägre än snittet i angränsande kommuner. En skatt under genomsnittet ger ett potentiellt utrymme att stärka intäkterna genom exempelvis en skattehöjning och är en viktig positiv faktor i bedömningen av kommunens ekonomiska läge.

Nämnderna ska finansiera sin verksamhet inom beviljade budgetramar

Nämnderna klarade att redovisa ett balanserat resultat då de lämnade ett sammanlagt budgetöverskott på 20,2 mkr.

Andel kommuninvånare i sysselsättning

Andelen invånare i sysselsättning ökade med 0,5 procentenheter jämfört med föregående årsskifte och var 94,5 procent. Länet i sin helhet hade 92,9 procents sysselsättning och för kommunerna i länet varierar siffrorna från 96 till 91,1 procent. Kumla ligger på tredje plats av 12 i länet, bara Askersund och Lekeberg hade högre sysselsättning.

Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, vistelsetid 4-6 år

Arbetsmarknadsstatistik av den här typen har ett års eftersläpning, siffran avser därför 2021. I denna grupp har andelen som förvärvsarbetar ökat med 3 procentenheter från 2020 till 2021, men andelen 54,9 procent är fortfarande under kommunsnittet (57,6 procent) och är inte ett godkänt resultat.

Medborgarnas upplevelse av trygghet i Kumla kommun - hur trygg känner du dig utomhus i området där du bor?

Måttet kommer från Statistiskmyndighetens stora medborgarundersökning. Medborgarna upplever alltså en otrygghet i linje med tidigare undersökningar, och Kumlas resultat för 2022 är i den nedre fjärdelen bland deltagande kommuner både vad gäller trygghet på dagtid och trygghet när det är mörkt ute.

Antal anmälda brott i Kumla kommun, per 1 000 invånare

123 anmälda brott per 1 000 invånare var fler än 116 föregående år. I Kumlas kommungrupp (pendlingskommuner nära större stad; kommuner med liknande förutsättningar) är det den femte högsta siffran bland 63 kommuner, vilket placerar Kumla långt ner. 2 735 anmälda brott är Kumlas högsta siffra sedan åtminstone 1996, och bara den andra gången sedan dess som den överskrider 2 700.

Befolkningsökningen i Kumla kommun

Befolkningen ökade med 335 personer under året, vilket är en historiskt stor ökning. Sedan 1968, som är första året där det finns lättillgänglig statistik, har bara åren 1976, 1989 och 1990 haft bättre resultat.

Företagsklimatet i Kumla kommun

Kumla ligger kvar på ungefär samma nivå i Svenskt Näringslivs rankning som 2019, 2020 och 2021, det vill säga runt topp 100. Plats 95 är visserligen den bästa placeringen de senaste fyra åren, men samtidigt den fjärde lägsta placeringen sedan 2010. Under åren 2010–2018 placerade sig Kumla mellan platserna 54 och 85.

Företagarnas samlade omdöme om företagsklimatet

Den enskilt tyngsta delen i rankningen ovan avser företagarnas egen upplevelse av hur det är att bedriva verksamhet i kommunen. I denna del ligger Kumla på plats 66, vilket är en förbättring med 28 placeringar sedan 2021. Det är därmed en återhämtning från 2019–2021, men fortfarande en bit bakom placeringarna 29, 31, 38 och 48 som noterades under åren 2013–2018.

Bostadsproduktion i Kumla kommun, per 1 000 invånare

Resultatet avser 2021 på grund av eftersläpning i statistiken. 6,4 nya bostäder per 1 000 invånare visar att Kumla är bland de 25 procent bästa kommunerna i Kumlas så kallade kommungrupp (kommuner med liknande förutsättningar).

Arbetsplatser i Kumlas näringsliv

Som ett komplement till sysselsättningsmättet är det viktigt att även se hur arbetstillfällena i Kumla utvecklas. I en stark arbetsmarknadsregion med mycket pendling över kommungränserna är det nämligen inte självklart att det ena följer av det andra. Mättet avser privat sektor år 2021 på grund av en normal eftersläpning inom databasen RAMS (registerbaserad arbetsmarknadsstatistik). Antalet arbetstillfällen ökade från 3 872 till 4 001, vilket är i paritet med 2019 då siffran var 4 045. Över tid har dock antalet privata arbetstillfällen minskat.

Nämndernas måluppfyllelse

Strategiskt område	Uppföljningsmätt	Måluppfyllelse 2022	Trend
Demokrati och dialog	Hur väl möjliggör kommunen för medborgarna att delta i Kumlas utveckling	56%	↗
Demokrati och dialog	Vårdnadshavarnas nöjdhet med information och dialog med personalen på sitt barns skola	Inget resultat för 2022	→
Service och tillgänglighet	Andel besvarade samtal till servicecenter	97%	→
Service och tillgänglighet	Handläggningstid för bygglov	24 dagar	↗
Service och tillgänglighet	Vårdnadshavarna är på det hela nöjda med verksamheten och bemötandet i förskola, fritidshem och grundskola	78%	↘
Service och tillgänglighet	Andel personer med försörjningsstöd som är anvisade till rätt insatser	90%	↗
Folkhälsa, vård och omsorg	Kundnöjdheten hos elever i skolan gällande måltidsverksamheten	68%	↗
Folkhälsa, vård och omsorg	Har den familjebehandlande insatsen gett positiva effekter inom familjen	83%	↘
Folkhälsa, vård och omsorg	Andelen brukare som är nöjda med sin hemtjänst	83%	↗
Folkhälsa, vård och omsorg	Andelen brukare som är nöjda med sitt särskilda boende	82%	↗
Utbildning och livslångt lärande	Nöjdhetsgraden med biblioteksverksamheten	89%	↗
Utbildning och livslångt lärande	Andel elever i årskurs tre och sex som klarat de nationella proven	71%	↗
Utbildning och livslångt lärande	Andel av eleverna som går ur grundskolan och är behöriga till något yrkesprogram på gymnasiet	87%	↘
Boende, infrastruktur och näringsliv	Det finns en planberedskap för ett års produktion av lägenheter och småhus, antal per 1 000 invånare	19	↗

Antal nämndspecifika uppföljningsmätt: 14

Kommentarer till måluppfyllelsen

Hur väl möjliggör kommunen för medborgarna att delta i Kumlas utveckling?

Delaktighetsindex ökade för tredje året i rad, mycket på grund av den systematiska medborgardialogen under året. Även om resultatet har ökat har kommun-Sverige också förbättrat sig, och Kumla är därför fortfarande under snittet.

Vårdnadshavarnas nöjdhet med information och dialog på sina barns skola

Inför 2022 beslutade förvaltning för livslångt lärande att använda Skolinspektionens enkät för de år som

Kumla var med i urvalet, för att kunna jämföra resultatet med nationella siffror. Just detta år valde Skolinspektionen att förändra skolenkäten till att inte omfatta de frågor som tidigare varit underlag för förvaltningens uppföljningsmätt, vilket innebär att det inte finns något resultat för detta mått.

Andel besvarade samtal till servicecenter

Detta mått är en temporär lösning i övergången mellan SKR:s nya och gamla servicemätningar. Servicecenter hoppades minska antalet samtal som bryts innan medarbetarna hinner svara, men andelen var oförändrad, drygt 97 procent besvarade samtal.

Handläggningstid för bygglov

Den genomsnittliga handläggningstiden för bygglov minskade från 28 dagar till 24. Det är både ett förbättrat och godkänt resultat. Under 2022 fick kommunen 174 bygglovsansökningar jämfört med 249 år 2021. Det är en del av förklaringen till det förbättrade resultatet.

Vårdnadshavarna är på det hela nöjda med verksamheten och bemötandet i förskola, fritidshem och grundskola

Resultatet försämrades från drygt 85 procent nöjdhet till 78 procent. Förvaltningen har ambitionen att förbättra verksamheten så att vårdnadshavarnas nöjdhet ökar. Utvecklingen inom ramen för förvaltningens fokusområden väntas bidra till detta, och det som förvaltningen identifierat som de viktigaste delarna är dialogen, bemötandet och att ge vårdnadshavarna en känsla av delaktighet.

Andelen personer med försörjningsstöd som är anvisade rätt insatser

90 procent av de som får insatser har vid granskning visat sig vara rätt anvisade. Arbetet med att snabbare få ut klienter i självförsörjning och korta tiden för biståndsbehov fortsätter. Rätt insats till rätt individ fortsätter att vara en ledstjärna i arbetet, med fokus på ökad klientkontakt, kontinuerliga uppföljningar och tydliga planeringar i varje enskilt ärende då det hittills gett goda resultat.

Kundnöjdheten hos elever i skolan gällande måltidsverksamheten

Kundnöjdheten ökade för tredje året i rad, och uppfyllde målet. Uppföljningsmålet baseras på resultatet utifrån följande frågor:

- Ser maten god ut?
- Brukar maten smaka gott?
- Tycker du det är trevligt att äta i din skolmatsal?
- Är de vuxna som jobbar i skolmatsalen snälla och hjälpsamma?

I enkäten svarar 68 procent att de är nöjda med måltidsverksamheten. Vid genomgång av svaren konstaterar kommunen att yngre elever uppskattar skolmaten mer än äldre elever. Nöjdheten varierar också mellan olika skolor.

Har den familjebehandlande insatsen gett positiva effekter?

Måluppfyllelsen var något lägre än 2021 men fortfarande godkänd. Det finns flera orsaker till resultatet. Dels har det varit en grupp föräldrar som blivit beviljade insats men som sedan avstått från den. Dels har det varit ett högt tryck på öppenvården med fler insatser än föregående år. Snittet för 2022 var omkring 100 öppenvårdsinsatser, mot omkring 85 i snitt 2021. En svårighet är också att målformuleringar görs på lite olika sätt och därför har förvaltningen låtit en arbetsgrupp ta fram en guide för hur mål ska formuleras.

Andelen brukare som är nöjda med sin hemtjänst

83 procent nöjdhet är ett högt men icke godkänt resultat, vilket måste ses i relation till de mycket höga resultaten 2019 och tidigare. En av de delar där hemtjänsten får ett sämre resultat är möjligheten att få kontakt. Därför har hemtjänsten infört telefon-tid till enhetschefer och planerare. Utöver det ska planerarna kontinuerligt ta kontakt med brukarna för att följa upp deras upplevelse av insatsen. För att förstärka känslan av delaktighet och kontakt har den särskilda omsorgskontakten (före detta kontaktansvarig) numera schemalagt 30 minuter i veckan med brukare för att gå igenom insatserna.

Andelen brukare som är nöjda med sitt särskilda boende

Målet är uppfyllt med ett resultat på 82 procent. Verksamheten har tagit ytterligare kliv i den personcentrerade vården och teamets arbete för ökad trygghet, delaktighet och inflytande. Fokus har varit olika anpassade aktiviteter både på grupp- och individnivå utifrån olika teman. Mat, måltid och måltidsmiljö har varit ett fokusområde där all personal har fått kompetensutveckling. Den digitala tekniken har gett möjligheter att bredda och möta individuella behov genom till exempel VR (virtual reality), robohund/-katt och Tovertafel (ett interaktivt spel).

Nöjdhetsgraden med biblioteksverksamheten

Nöjdheten med bibliotekets utbud av aktiviteter uppgick till 89,4 procent, vilket gör att kultur- och fritidsnämnden uppfyllde målet. Biblioteket har erbjudit ett attraktivt kulturprogram i samarbete med föreningar och studieförbund, och anordnat ett antal välbesökta konst- och fotoutställningar.

Andelen elever i årskurs tre och sex som klarat de nationella proven

Andelen ökade i relation till riket, och hamnade så nära rikssnittet att resultatet anses godkänt. Arbetet med resultatuppföljning har varit prioriterat, men behöver förbättras ännu mer. En planerad insats är att utveckla skolornas resultatkonferenser till att i högre grad bli ett forum direkt kopplat till elevernas lärande. Tanken är att det ska leda till förbättrad undervisning och bättre resultat för eleverna.

Andelen elever i årskurs nio som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram

Andelen elever som blev behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram efter årskurs 9 sjönk kraftigt 2022 jämfört med 2021. I denna elevgrupp har kommunen under åren sett att många elever har haft stora utmaningar med att nå kunskapsmålen. Grundskolan har inte lyckats identifiera dessa elever i tid och stötta dem tillräckligt mycket i undervisningen.

Planberedskap för nya bostäder

Planer för 19 nya bostäder per 1 000 invånare var en förbättring mot 16 per 1000 invånare 2021, och är fortfarande ett godkänt resultat. Under året har förvaltningen arbetat med detaljplaner i kvarteren Orren, Ejdern, Kajan och Uttern. I takt med att detaljplanerna färdigställs skapas fler möjligheter för nya bostäder.

Sammanfattning av God ekonomisk hushållning

Kumla kommun uppfyllde delvis målen för god ekonomisk hushållning 2022. I Kumla kommun definieras god ekonomisk hushållning av de kommunövergripande uppföljningsmåten och ett urval av de nämnd- och verksamhetspecifika uppföljningsmåten som ingår i bedömningen av kommunens totala måluppfyllelse. Totalt bedöms alla 19 kommunövergripande uppföljningsmål samt 14 nämndspecifika uppföljningsmål, där varje mål är viktat så att de sammantaget med full måluppfyllelse motsvarar 100 procent. Av detta omfattar de kommunövergripande måten 50 procent och de nämndspecifika 50 procent. Den totala måluppfyllelsen för Kumla kommun uppgick till 62,8 procent 2022, vilket är en försämring med 0,5 procentenheter från resultatet 2021 men är fortfarande en förbättring med 9,3 procentenheter jämfört med 2020. Av alla 33 uppföljningsmål uppfylldes 17, 8 uppfylldes delvis och resterande 8 uppfylldes inte. Nedan sammanfattas resultatet uppdelat på kommunens nio strategiska områden.

Demokrati och dialog

Inom det strategiska området demokrati och dialog har kommunen tre uppföljningsmål till en sammanlagd vikt av 9 procent. För ett av måten, "Tid från inlämnande till beslut av medborgarinitiativ", uppfylldes målet helt. "Hur väl möjliggör kommunen för medborgarna att delta i Kumlas utveckling" och "Vårdnadshavarnas nöjdhet med information och dialog med personalen på sitt barns skola" uppfylldes delvis. "Upplevelsen av delaktighet och inflytande" uppfylldes inte. Det innebär 5,5 viktprocent av maximalt 9), en ökning frånföregående år trots att området minskat med ett mål.

Service och tillgänglighet

Inom det strategiska området service och tillgänglighet har kommunen tre uppföljningsmål till en sammanlagd vikt av 10,5 procent. Handläggningstiden för bygglov uppfylldes helt, vårdnadshavarnas nöjdhet med verksamhet och bemötande uppfylldes delvis och andelen besvarade samtal i Servicecenter uppfylldes inte. Det innebär 5,25 viktprocent av 10,5 i måluppfyllelse.

Ekonomi

Inom det strategiska området ekonomi har kommunen fem uppföljningsmål till en sammanlagd vikt av 13 procent. Alla fem mål uppfylldes helt, däribland "Nämndernas samlade resultat ska vara minst noll" då de redovisade ett överskott med 20,3 mkr. Det innebär 13 viktprocent av 13 i måluppfyllelse.

Medarbetare

Inom det strategiska området medarbetare har kommunen fyra uppföljningsmål till en sammanlagd vikt av 14 procent. För ett av måten, "Andelen heltidsarbetande av de anställda inom Kumla kommun", uppfylldes målet helt. "Upplevelsen av hållbart medarbetarengagemang hos de anställda inom Kumla kommun" och "Antalet medarbetare per chef" uppfylldes delvis. Däremot uppfylldes inte sjukfrånvaromålet. Det innebär 5,5 viktprocent av 14 i måluppfyllelse.

Folkhälsa, vård och omsorg

Inom det strategiska området folkhälsa, vård och omsorg har kommunen sju uppföljningsmål till en sammanlagd vikt av 20,5 procent. Fyra av måten uppfylldes helt ("Har den familjebehandlande insatsen gett positiva effekter?", "Andel personer med försörjningsstöd som är anvisade till rätt insatser", "Kundnöjdhet gällande måltidsverksamheten och "Andelen brukare som är nöjda med sitt särskilda boende"). "Andel kommuninvånare i sysselsättning" uppfylldes delvis. "Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga 20–64" och "Andelen brukare som är nöjda med sin hemtjänst" uppfylldes inte. Det innebär 14 viktprocent av 20,5 i måluppfyllelse.

Utbildning och livslångt lärande

Inom det strategiska området utbildning och livslångt lärande har kommunen tre uppföljningsmål till en sammanlagd vikt av 12,5 procent. Två mål uppfylldes helt, men det enskilt tyngsta ("Andel av eleverna som går ur grundskolan och är behöriga till något yrkesprogram på gymnasiet") uppfylldes inte. Det innebär 7 viktprocent av 12,5 i måluppfyllelse.

Kultur och fritidsliv

Inom det strategiska området kultur och fritidsliv finns inget uppföljningsmått med i den sammanvägda måluppfyllelsen. Däremot ingår ett mått för kultur- och fritidsnämnden, "Nöjdhetsgraden med biblioteksverksamheten", men det redovisas under det strategiska området "Utbildning och livslångt lärande".

Miljö, trygghet och teknik

Inom det strategiska området miljö, trygghet och teknik har kommunen två uppföljningsmått till en sammanlagd vikt av 4 procent. Målen för dessa mått ("Hur trygg känner du dig utomhus i området där du bor" och "Antal anmälda brott i Kumla kommun") uppfylldes inte, vilket innebär 0 viktprocent av 4 i måluppfyllelse.

Boende, infrastruktur och näringsliv

Inom det strategiska området boende, infrastruktur och näringsliv har kommunen sex uppföljningsmått till en sammanlagd vikt av 16,5 procent. Tre av måtten ("Befolkningsökningen i kommunen", "Bostadsproduktion", "Det finns en planberedskap för ett års produktion av lägenheter och/eller småhus") uppfylldes helt. De två måtten om näringslivsklimatet uppfylldes delvis, och "Arbetsplatser i Kumlas näringsliv" uppfylldes inte även om den nedåtgående trenden bröts. Det innebär 12,5 viktprocent av 16,5 i måluppfyllelse.

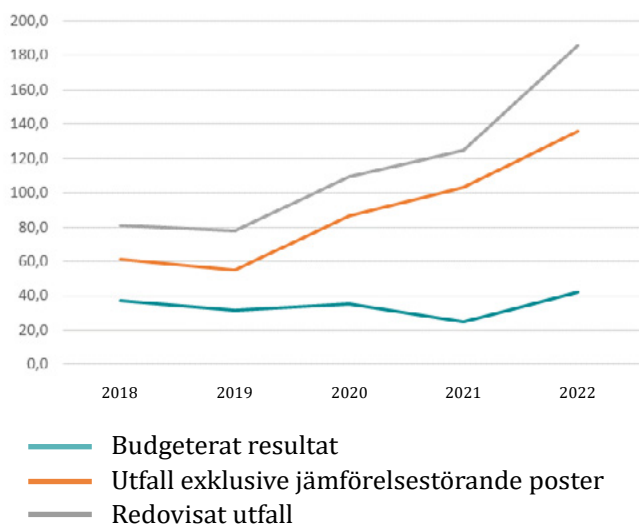
Ekonomisk översikt

Årets resultat

Årets resultat blev +185,6 mkr, vilket var hela 143,3 mkr bättre än budgeterat. Av överskottet kom 20,3 mkr från nämndernas verksamheter, främst från socialnämnden och kommunstyrelsen, och 123,0 mkr från finansförvaltningen, huvudsakligen realisationsvinster. I resultatet ingår jämförelsestörande poster på 49,2 mkr. De bestod av realisationsvinster från mark- och exploateringsverksamheten (63,3 mkr) men även vinster från försäljning av maskiner och inventarier (1,4 mkr) och orealiserade förluster för kommunens värdepapper (1,3 mkr). Kommunen har också skrivit ner bokförda värden på fastighet som ska rivas (14,1 mkr).

Kommunen har under hela 2000-talet redovisat positiva resultat utom 2007 då kommunen redovisade ett underskott på 23,2 mkr på grund av en kostnad på 45 mkr för utträde ur Sydnärkes utbildningsförbund. Innan det får man gå ända tillbaka till 1989 för att hitta ett år där kommunen redovisat ett underskott.

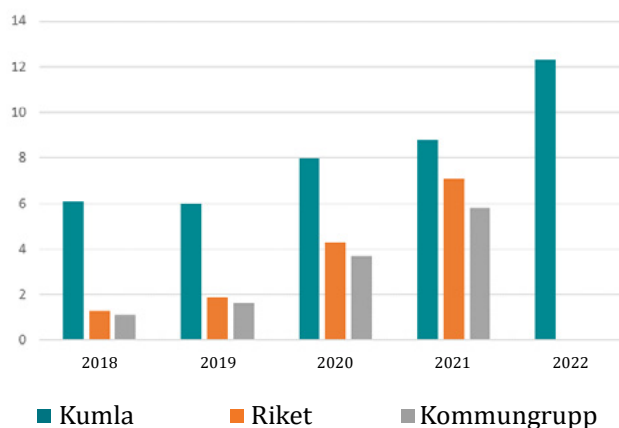
Årets resultat (mkr)

Resultatet motsvarade 12,3 procent av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag. Om de jämförelsestörande posterna räknas bort motsvarade resultatet 9,0 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Den stora skillnaden mellan budgeterat resultat och resultaten de senaste åren förklaras delvis av att kommunen inte budgeterar realisationsvinsterna. Även skatteintäkterna har blivit betydligt högre än vad som prognostiserades i början av pandemin.

I diagrammet nedan jämförs resultatet i Kumla med riket och den kommungrupp Kumla kommun tillhör.

Årets resultat som andel av skatteintäkter och generella statsbidrag (procent)

Kumla kommun har de senaste åren haft en resultatnivå som varit högre än såväl snittet i riket som i jämförbara kommuner. En förklaring är att Kumla höjde skatten 2017 med 80 öre. Den intäktsförstärkningen har inte helt och hållet kommit verksamheterna till del, utan den största delen har kommunen sparat för att ha i beredskap för de ökade behov, framför allt inom äldreomsorgen, som väntas uppstå 2023 och framåt. En annan förklaring är att kommunen färdigställt tomter för bostadsbebyggelse som sålts med vinst. Huvuddelen av de vinstmedlen har använts till investeringar i exploateringsområdena.

Utveckling av kostnader och intäkter

Tabellen nedan visar förändringen av kostnader och intäkter mellan 2021 och 2022.

Utveckling av kostnader och intäkter			
Belopp i mkr	2022	2021	Förändring
Verksamhetens intäkter	436,7	363,6	73,1
Verksamhetens kostnader	-1 698,6	-1 605,9	92,7
Avskrivningar	-66,6	-67,8	-1,2
Verksamhetens nettokostnader	-1 328,5	-1 310,1	18,4
Skatteintäkter och generella statsbidrag	1 506,8	1 419,2	87,6
Verksamhetens resultat	178,3	109,1	69,2
Finansnetto	7,3	15,9	-8,6
Årets resultat	185,6	125,0	60,6

Verksamhetens intäkter ökade med 73 mkr eller 20,1 procent. Försäljningsintäkterna ökade med 2,6 mkr främst beroende på ökad måltidsförsäljning och högre skogsintäkter. Taxor och avgifter ökade också med 14 mkr, främst avgifter från bad och gym samt avgifter i samband med myndighetsutövning. Intäkterna från hyror och arrenden var i stort oförändrat mellan åren, liksom bidrag. Övriga intäkter ökade med 55 mkr främst på grund av högre reavinster från exploateringsområden.

Verksamhetens kostnader ökade med 93 mkr eller 5,8 procent. Kostnader för bidrag minskade med 2,1 mkr eller 5 procent där bland annat försörjningsstöd minskat med nästan 3,5 mkr medan bidrag till föreningar ökade med 1,5 mkr. Kostnader för köp av verksamhet (utbildningsplatser, vårdplatser, räddningstjänst, färdtjänst, snöröjning) ökade med 9 mkr. Det var en ökning med 4,7 procent och avser främst köp av utbildningsplatser och snöröjning. Personalkostnaderna inklusive pensionskostnader ökade med 14,6 mkr eller 1,4 procent. Resultatet av löneöversynen blev för avtalsområde AB 2,31 procent och för Kommunals avtalsområde 1,96 procent. Kostnader för lokaler, hyra, el/värme och reparationer/underhåll ökade med 9,3 mkr eller 8,6 procent från föregående år. Fastighetsskötsel/reparationer/underhåll ökade med 6 mkr, hyreskostnaderna ökade med 1,8 mkr och el/värme ökade med 1,5 mkr på

grund av ökade elpriser. Övriga kostnader ökade med 60 mkr, där inköp av it och telefoni ökade med 3,7 mkr, livsmedel ökade med 4,2 mkr, transport för elever och barn ökade med 2 mkr. Kommunen gjorde även en nedskrivning av fastigheten Solbacka som ska rivas.

Avskrivningarna minskade med 1 mkr. Totalt ökade verksamhetens nettokostnader med 18,4 mkr eller 1,4 procent mellan åren.

Kommunens **skatteintäkter och generella statsbidrag** ökade med 87,6 mkr eller 6,2 procent. Ökningen beror framför allt på att skatteintäkterna skrivits upp successivt. När skatteintäkterna blir högre ökar också inkomstutjämningsbidraget. Kommunen fick även ett statsbidrag på 9,7 mkr för sjuklönekostnader. I och med att skatteintäkter och generella statsbidrag ökade mer än verksamhetens nettokostnader förbättrades också verksamhetens resultat med 69,2 mkr eller 63 procent.

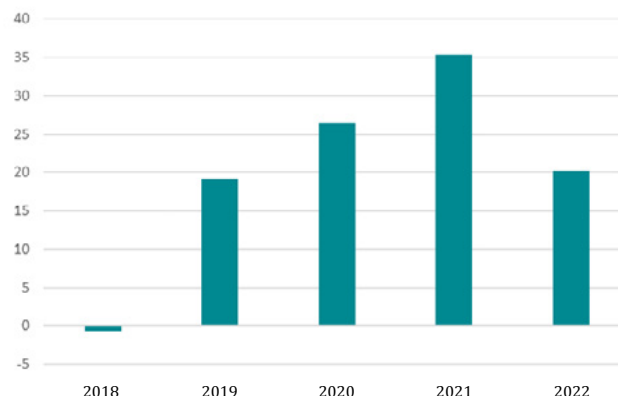
Finansnettot försämrades med 8,6 mkr mellan åren vilket främst beror på förlust vid försäljning av värdepapper.

Årets resultat ökade med nästan 61 mkr eller 48,5 procent från föregående år.

Avvikelser mot budget

Nämnderna redovisade tillsammans ett överskott på 20,3 mkr mot budget.

Nämndernas resultat (mkr)

Tabellen nedan visar budgetavvikelsen per nämnd.

Budgetavvikelser		
<i>Belopp i tkr</i>	2022	2021
Budgeterat resultat	42 262	24 717
Kommunstyrelse	17 597	17 392
Överförmyndarnämnd	-	-
Lönenämnd	-	-
Samhällsbyggnadsnämnd	-13 619	-8 126
Myndighetsnämnd	23	30
Kultur- och fritidsnämnd	3 668	883
Nämnd för livslångt lärande	-9 919	7 957
Socialnämnd	22 518	17 244
Summa nämnder	20 268	35 380
Finansförvaltning	123 060	65 012
Summa finansförvaltning	123 060	65 012
Årets resultat	185 590	125 110

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen redovisade ett överskott på 17,6 mkr. Överskottet beror främst på att kommunstyrelsen inte använde hela sitt anslag för oförutsedda behov, samt hade lägre personalkostnader än budgeterat.

Överförmyndarnämnd

Kumla kommun hanterar överförmyndarkansliet åt de fem kommunerna i Sydnärke. Uppdraget är att utöva tillsyn över godmanskap, förvaltare och förmyndarskap i kommunerna. Nämnden redovisade ett överskott på 26 tkr mot budget. Enligt avtal ska över- och underskott regleras vid årsskiftet, därför blir budgetavvikelsen ändå noll.

Lönenämnd

Kumla kommun hanterar löneutbetalningar åt sex kommuner och två kommunalförbund. Resultatet blev 0,1 mkr. Enligt avtal ska över- och underskott regleras vid årsskiftet, därför blir budgetavvikelsen ändå noll.

Samhällsbyggnadsnämnd

Samhällsbyggnadsnämnden gjorde ett underskott på 13,6 mkr. Underskottet består bland annat av att renhållningsverksamhetens ackumulerade resultat om (5,4 mkr) och årets underskott (2,5 mkr) totalt 7,9 mkr har belastat samhällsbyggnadsnämndens resultat. Nämnden har också haft obudgeterade kostnader på 1,9 mkr som hör till exploateringsverksamheten. Dessa kostnader är med i tomtkalkylerna och redovisas som intäkt för finansförvaltningen när tomterna säljs.

Taxekollektivet, det vill säga vatten- och avloppsverksamheten samt renhållningsverksamheten, finansieras med avgifter. Årets resultat bokförs som skuld eller fordran på respektive verksamhet. I och med att renhållningsverksamhetens underskott skrivits av är resultatet noll. Vatten- och avloppsverksamheten redovisade ett underskott på knappt 2 mkr. Det ackumulerade resultatet genom åren är -0,3 mkr som bokförts som en fordran i kommunens balansräkning.

Myndighetsnämnd

Myndighetsnämnden delar förvaltning med samhällsbyggnadsnämnden. Under myndighetsnämnden redovisas endast nämndens egna kostnader, som arvoden. Övriga kostnader redovisas under samhällsbyggnadsnämnden. Myndighetsnämnden redovisade ett mindre överskott på 23 tkr.

Kultur- och fritidsnämnd

Kultur- och fritidsnämnden redovisade ett överskott på 3,7 mkr mot budget. Överskottet består främst av outnyttjade medel, bland annat för byte av bryggor i Kumla sjöpark, som inte utfördes 2022.

Nämnd för livslångt lärande

Nämnd för livslångt lärande redovisade ett samlat underskott på 9,9 mkr. Underskottet återfinns främst inom grundskolan (-6,5 mkr) och gymnasieutbildningen (-7,4 mkr). Kostnaden för gymnasieverksamheten ökade med drygt 8 procent. Ökningen beror inte på att antalet elever ökat utan på att gymnasieanordnarna höjt sina priser. Antalet elever i grundskolan ökade med 97 och uppgick till 2 770 elever vid årsskiftet.

Förskoleverksamheten redovisade liksom tidigare år ett överskott (+7,8 mkr). Överskottet beror på svårigheten att rekrytera behörig personal och tillsätta vikarier vid ordinarie personals frånvaro. Antalet barn ökade med 44 till 1 398 barn vid årets slut.

Socialnämnd

Socialnämnden redovisade ett överskott på 22,5 mkr. Överskottet beror främst på att statsbidragen blev 18 mkr högre än budgeterat. Alla verksamheter utom vård och omsorg redovisade överskott mot budget. Vård och omsorg som är den enskilt största verksamheten redovisade ett underskott på 2,1 mkr på grund av att antalet hemtjänststimmar ökade med nästan 10 procent. Antalet personer med hemtjänst ökade dock endast med 7 stycken till 300 personer, vilket innebär att vårdtyngden ökat totalt. Antalet platser i vård- och omsorgsboende var oförändrat, 157 stycken.

Finansförvaltning

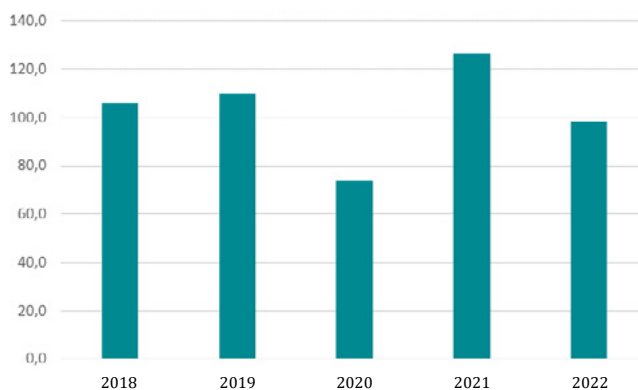
Finansförvaltningen redovisade ett överskott på 123,1 mkr. Av överskottet var 64,6 mkr realisationsvinster, varav 63,3 mkr avser mark- och exploateringsverksamheten och 1,4 mkr avser maskiner och inventarier. Kommunen har skrivit ned det bokförda värdet på vård- och omsorgsboendet Solbacka med 14,1 mkr då byggnaden ska rivs 2023. Orealiserade förluster inom värdepapper uppgick till 1,3 mkr.

Skatteintäkterna blev 29,2 mkr högre än budgeterat. Prognosen för skatteintäkternas utveckling har sedan början av pandemin successivt skrivits upp. Även de generella statsbidragen och utjämningsbidragen blev 17,8 mkr högre än budgeterat. Kommunen fick dessutom 9,7 mkr i statsbidrag för sjuklönekostnader, som inte var budgeterade.

Investeringar

Årets investeringar uppgick till 98,5 mkr jämfört med investeringsbudgeten som var 299,0 mkr, vilket innebär ett överskott på 200,5 mkr som förs över till 2023.

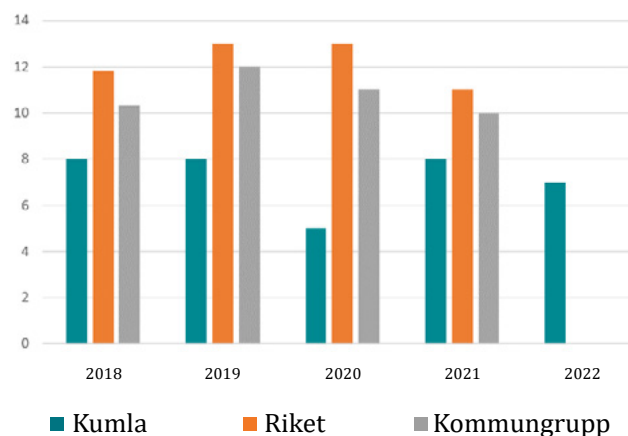
Nettoinvesteringar (mkr)

Nettoinvesteringarna som andel av skatteintäkter och generella statsbidrag var 6,5 procent.

Investeringsnivån har varit relativt låg de senaste åren jämfört med andra kommuner. Kommunen har finansierat investeringarna helt och hållet med egna medel och inte med lån.

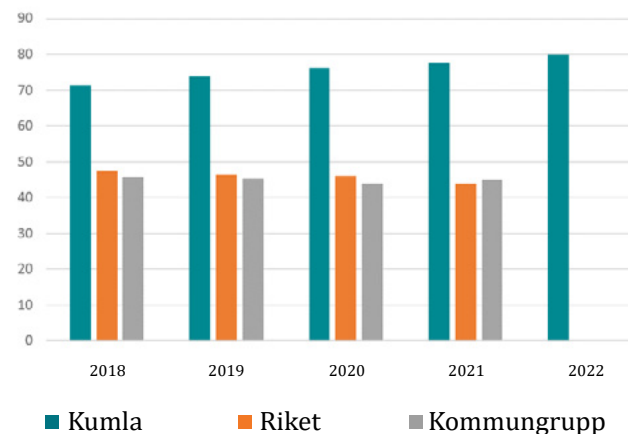
Nettoinvesteringar som andel av skatteintäkter och generella statsbidrag (procent)

Eget kapital och soliditet

Kommunens tillgångar ökade med 171,8 mkr och skulderna och avsättningarna minskade med 13,8 mkr. Det innebär att det egna kapitalet ökade med 185,6 mkr, vilket i sin tur stärkte kommunens soliditet med 2,4 procentenheter, till 79,9 procent. Om man tar hänsyn till pensionsåtaganden som redovisas som ansvarsförbindelse var soliditeten istället 65,8 procent, en ökning med 4,4 procentenheter.

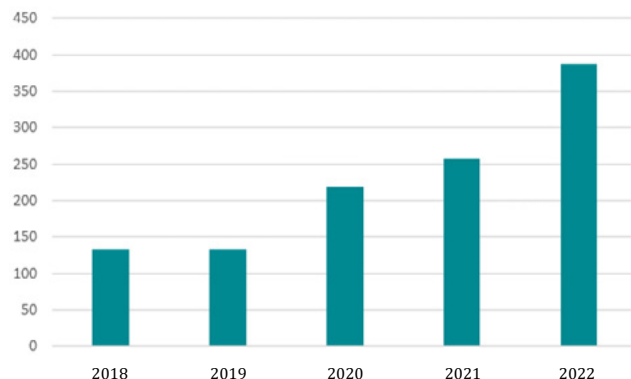
Soliditet (procent)

Likviditeten

Kommunen har genom att redovisa goda ekonomiska resultat och en relativt låg investeringsnivå byggt upp en god likviditet. Likviditeten (exklusive placeringar för pensionsändamål) ökade med 130,7 mkr 2022 och uppgick vid årsskiftet till 387,5 mkr. Den goda likviditeten har gjort att kommunen kunnat finansiera sina investeringar med egna medel och dessutom betalat av ett lån på 25 mkr.

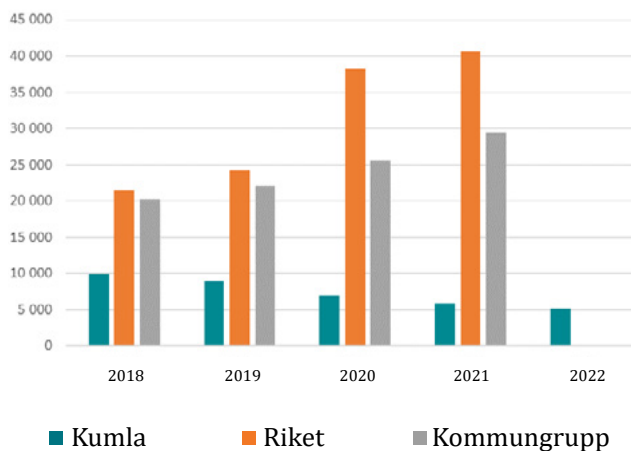
Likviditeten (mkr)

Långfristiga skulder

Totalt hade kommunen långfristiga skulder på 116,7 mkr vid utgången av 2022. Av dessa var 50 mkr lån i kreditinstitut. Det är lågt jämfört med genomsnittet för alla kommuner.

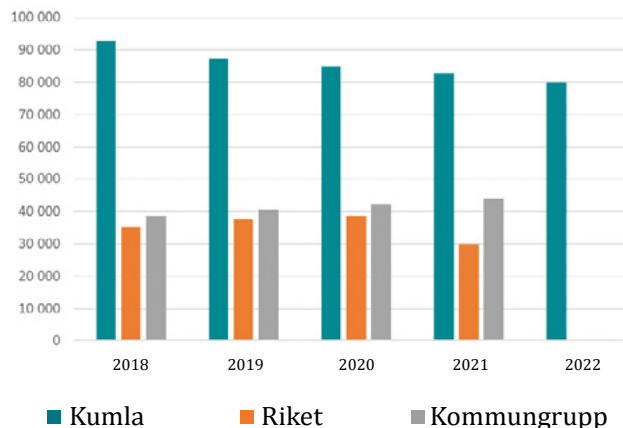
Långfristiga skulder (kr/invånare)

Borgensåtaganden

Kommunen går i borgen för lån som kommunens hel- och delägda bolag tar upp. Kommunen har också ett mindre åtagande för lån i Folkets hus. Kommunens borgensåtaganden uppgick vid årets slut till 1 794,4 mkr, det vill säga knappt 1,8 miljarder. För femte året i följd minskade åtagandena och är nu 352 mkr lägre än 2017. Trots minskningen är åtagandena höga jämfört med andra kommuner.

Borgensåtaganden (kr/invånare)

Ju högre borgensåtaganden, desto mer utsatt är kommunen för ekonomiska risker på grund av förändringar i omvärlden som kan påverka bolagens ekonomi. Några risker som bolagen är utsatta för är ränterisker, risker för kreditförluster till följd av uteblivna hyresintäkter samt risker för fastighets-skador. Dessa risker hanterar bolagen genom att ha en nära och fortlöpande kontakt med större hyresgäster (en stor del av fastigheterna i Kumla Fastigheter AB har Kumla kommun eller andra offentligt finansierade organisationer som hyresgäst), systematisk kreditbedömning samt fullvärdesförsäkring av fastighetsbeståndet.

Kommunens helägda bolag låter regelbundet en utomstående aktör marknadsvärdera fastighetsbeståndet. Det bedömda marknadsvärdet för bolagens hela bestånd överstiger väsentligt det bokförda värdet.

Borgensåtaganden					
<i>Belopp i mkr</i>	2022	2021	2020	2019	2018
Kumla Bostäder AB	1 220,0	1 220,0	1 150,0	1 150,0	1 214,0
Kumla Fastigheter AB	425,0	465,0	550,0	586,7	646,7
KumBro Stadsnät AB	42,0	42,0	42,0	42,0	42,0
KumBro Vind AB	55,2	58,8	62,4	66,0	69,6
KumBro Utveckling AB	11,2	11,2	13,4	13,4	13,4
Biogasbolaget i Mellansverige AB	10,7	14,6	16,2	17,8	2,4
Scantec AB	9,7	10,0	10,0	10,0	10,0
Vätternvatten AB	7,8	-	-	-	-
Folkets Hus	12,8	13,0	13,3	13,6	13,8
Summa	1 794,4	1 834,7	1 857,3	1 899,5	2 011,9

Sammanställd redovisning

Resultat

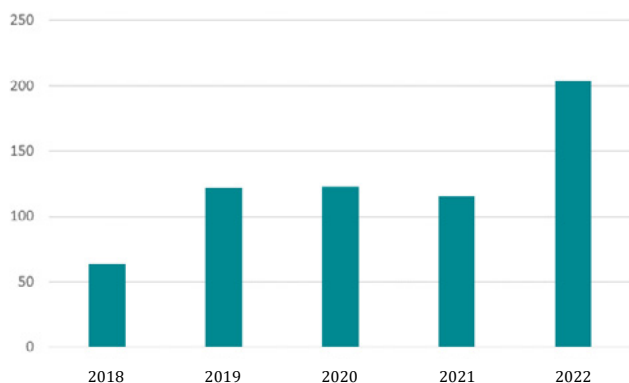
I den sammanställda redovisningen ingår bolagen i tabellen nedan. Det samlade resultatet uppgick till 204,1 mkr. Det är betydligt bättre än resultatet 2021 (115,1 mkr).

Kommentar till koncernens justeringar

Koncernjusteringarna består bland annat av köp och försäljning av varor och tjänster samt reavinster och bidrag till/från bolagen.

Företag	Ägarandel	Resultat
Kumla kommun	-	185,6
Kumla Bostäder AB	100%	7,2
Kumla Fastigheter AB	100%	17,0
Scantec AB	50%	1,1
KumBro Utveckling AB med dotterbolagen:	20%	1,6
- KumBro Vind AB	-	1,2
- KumBro Stadsnät AB	-	0,9
Nerikes Brandkår	11,2%	1,8
Resultat	-	216,4
Koncernens justeringar	-	-12,3
Årets resultat	-	204,1

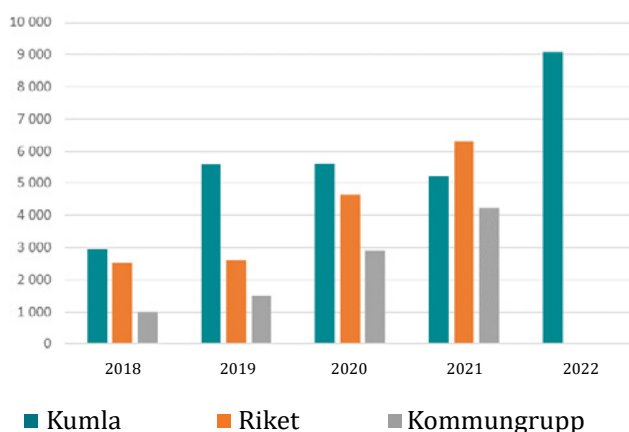
Årets resultat (mkr)

Koncernen har redovisat mycket goda ekonomiska resultat de senaste fyra åren. Det är framför allt kommunens resultat som bidragit till det.

Även jämfört med resultatet i övriga koncerner i landets kommuner står sig Kumla väl. Det syns i nedanstående diagram där resultatet har fördelats per invånare.

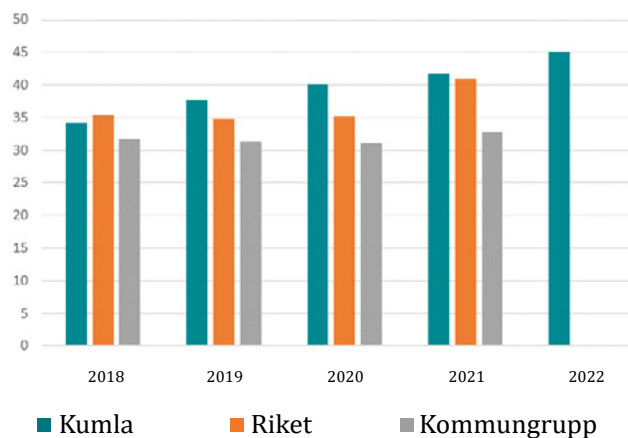
Resultat kr/invånare

Soliditet

Koncernens soliditet har ökat kraftigt under en femårsperiod och vid utgången av 2022 uppgick soliditeten till 45,1 procent. Det är 10,9 procentenheter högre än för fem år sedan. Skälet är främst koncernens goda resultat och amortering på lånen. Om man inräknar kommunens pensionsskuld som redovisas som en ansvarsförbindelse, var soliditeten 37,9 procent.

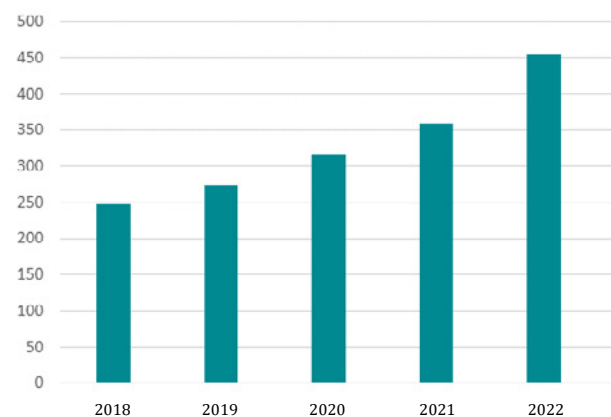
Soliditet (procent)

Likviditet

Koncernens likviditet har stärkts och var vid årsskiftet 454,8 mkr (exklusive kortfristiga placeringar på 85,1 mkr). Likviditeten har förbättrats rejält de senaste fem åren trots att koncernen har amorterat på sina lån.

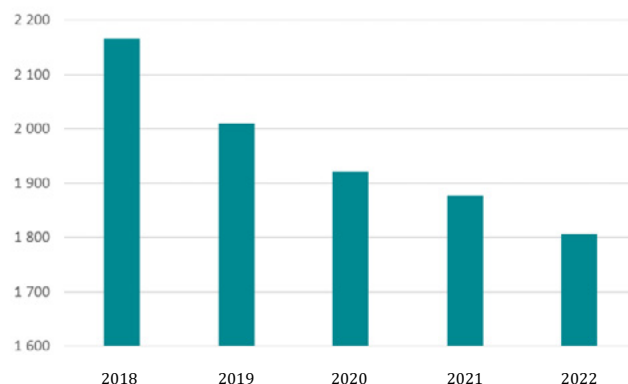
Likviditet (mkr)

Skulder

Koncernens skulder i kreditinstitut var vid årsskiftet 1 876,1 mkr (knappt 1,9 miljarder). Skulderna har minskat och är 360,2 mkr lägre idag än för fem år sedan. Koncernens goda resultat samt försäljning av fastigheter har gjort det möjligt att amortera på lån.

Skulder i kreditinstitut (mkr)

Balanskravsresultat

Kommunallagens balanskrav föreskriver att intäkterna ska vara större än kostnaderna. Om kostnaderna för ett visst räkenskapsår överstiger intäkterna, ska det negativa resultatet återställas under de närmast följande tre åren. Balanskravet omfattar endast kommunen, inte den kommunala koncernen.

Huvudprincipen vid avstämning av balanskravet är att intäkterna ska överstiga kostnaderna och att realisationsvinster från anläggningstillgångar inte ska

inräknas i intäkterna då avstämningen görs. Återföring ska också ske av realiserade vinster och förluster i värdepapper.

Efter dessa justeringar redovisas ett resultat efter balanskravsjusteringar. Årets balanskravsresultat uppgår till 188 mkr (109 mkr), vilket visar att kommunen uppfyller kravet på en ekonomi i balans. Det finns inte heller något tidigare underskott att återställa från tidigare år.

Avstämning mot balanskravet			
Belopp i tkr	2022	2021	2020
Årets resultat enligt resultaträkning	185 590	125 110	109 061
Reducering av samtliga realisationsvinster	-6 868	-7 758	-2 992
Justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-
Justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-1 226	-9 161	-2 601
Återföring av realiserade vinster och förluster i värdepapper	10 166	830	4 527
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	187 662	109 021	107 995
Medel till resultatutjämningsreserv*	-	-	-
Medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-
Årets balanskravsresultat efter avsättning till resultatutjämningsreserv	187 662	109 021	107 995

*Resultatutjämningsreserv (RUR) = där kommunen kan reservera delar av överskott för att jämna ut intäkter under skiftande konjunkturer. Kommunfullmäktige i Kumla har inte beslutat om någon avsättning till resultatutjämningsreserv.

Väsentliga personalförhållanden

Kommunens omkring 2 200 medarbetare arbetar dagligen på olika sätt med att leverera välfärd till Kumlas invånare. För att kunna göra det är det viktigt att trygga personal- och kompetensförsörjningen nu och framåt, genom att vara en attraktiv arbetsgivare. Det här avsnittet redovisar förhållanden inom området medarbetare, och hur kommunen arbetar för en god arbetsmiljö och att hela tiden bli en bättre arbetsgivare.

Anställda

Vid mätillfället 1 november 2022 hade Kumla kommun 2 166 anställda med månadslön, varav 78 procent kvinnor och 22 procent män. Antalet anställda ökade med 92 personer och antalet årsarbetare ökade med 91 personer under året.

Förvaltning för livslångt lärande ökade mest med 56 personer vilket främst beror på att antalet elever

har ökat och därmed behövs fler medarbetare. Socialförvaltningen ökade med 37 personer vilket till största delen beror på ökat behov inom hemtjänsten. Kommunledningsförvaltningen minskade däremot med 13 personer. Antalet tillsvidareanställda uppgick den 1 november till 1 776 personer, en ökning med 13 personer jämfört med 2021.

Antal månadsanställda	Kvinnor	Män	Totalt			
			2022	2021	Årsarbetare 2022	Årsarbetare 2021
Kommunledningsförvaltning*	80	47	127	136	124,3	137,8
Löneförvaltning	17	2	19	20	18,8	19,8
Samhällsbyggnadsförvaltning	161	82	243	239	239,9	236,9
Kultur- och fritidsförvaltning	52	36	88	83	85,7	80,4
Förvaltning för livslångt lärande	763	184	947	891	930,9	875,0
Socialförvaltning	620	122	742	705	712,9	671,7
Totalt	1 693	473	2 166	2 074	2 112,7	2 021,4
Andel i %	78	22				

*Inkluderar även Sydnärkes överförmyndarnämnd, gäller alla tabeller under väsentliga personalförhållanden.

Snittålder

De anställdas genomsnittsålder var vid mätillfället 44 år, varav snittåldern för kvinnor är 45 år och 44 år för männen. Den totala snittåldern är oförändrad sedan förra året medan snittåldern för kvinnor har ökat med ett år. Löneförvaltningen har den högsta genomsnittsåldern, 53 år.

Sysselsättningsgrad för månadsanställda

Ett av uppföljningsmåten för det strategiska målområdet medarbetare är att andelen heltidsarbetande¹ ska öka. Vid mätillfället hade drygt 89,3 procent av alla månadsavlönade medarbetare en heltidsanställ-

ning vilket var en ökning med drygt 1,3 procentenheter det senaste året. Andelen män som arbetar heltid är 94,9 procent medan motsvarande andel för kvinnor är 87,7 procent. Andelen har ökat något bland både män (94,5 procent 2021) och kvinnor (86,4 procent 2021).

De senaste åren har kommunen arbetat hårt för att öka andelen heltidsarbetande och det har gett resultat, främst inom socialförvaltningen. De närmaste åren utökas arbetet till fler förvaltningar vilket bör ge en fortsatt ökning av andelen heltidsarbetande totalt sett.

Antal heltidsanställda och heltidsarbetande i Kumla kommun 2022				
	Heltid	Deltid	Totalt	Andel heltidsanställda, %
Kommunledningsförvaltning	118	9	127	92,9
Löneförvaltning	18	1	19	94,7
Samhällsbyggnadsförvaltning	232	11	243	95,5
Kultur- och fritidsförvaltning	83	5	88	94,3
Förvaltning för livslångt lärande	871	76	947	92,0
Socialförvaltning	612	130	742	82,5
Totalt	1 934	232	2 166	89,3

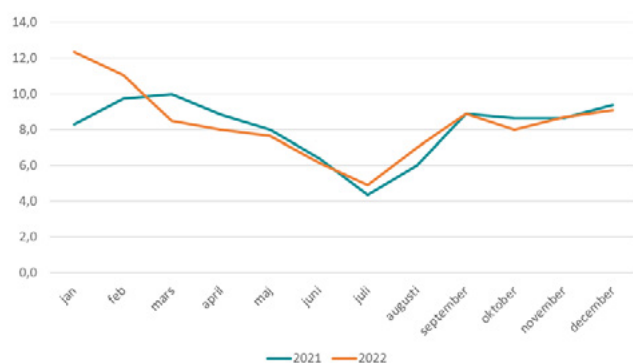
¹Andelen heltidsanställda innefattar inte lagstadgade partiella ledigheter (t ex delvis tjänstledighet eller föräldraledighet). Kommunen är restriktiv med att bevilja icke lagstadgade partiella ledigheter.

Medarbetarundersökning

Kommunens medarbetarundersökning som genomförs vartannat år skickades ut i slutet av 2021. Liksom tidigare undersökningar innehöll den nio frågor om motivation, ledarskap och styrning vilket utgör ett index som kallas för hållbart medarbetarengagemang (HME) framtaget av SKR. Undersökningen innehöll också 11 frågor om arbetsmiljö och likabehandling samt två frågor om Kumla kommun som arbetsgivare. Alla chefer fick åtta extra frågor kopplade till uppdraget som chef. I början av 2022 kom resultatet av undersökningen som visade en ökning av HME-indexet till 79 jämfört med 2019 då indexet var 78. Resultatet visar också att andelen anställda som tycker att deras arbete känns meningsfullt är mycket hög, 93 procent.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro jämförelse med föregående år i Kumla kommun, totalt (procent)

Sjukfrånvaro

% av arbetstiden	2022	2021	>60 dagar	Kvinnor	Män	Åldersintervall		
						<29	30-49	>50
Kommunledningsförvaltning	7,5	8,8	24,0	6,1	9,4	5,4	6,2	9,2
Löneförvaltning	3,3	5,4	7,5	3,3	3,5	0	3,9	3,1
Samhällsbyggnadsförvaltning	6,0	4,8	21,6	7,4	3,6	7,3	6,2	5,8
Kultur- och fritidsförvaltning	8,1	6,7	30,3	9,7	6,0	5,9	9,0	8,5
Förvaltning för livslångt lärande	7,5	8,1	27,8	7,9	5,8	6,3	7,3	8,1
Socialförvaltning	10,5	9,5	33,7	11,0	8,1	8,8	10,1	11,8
Totalt	8,4	8,1	29,7	8,9	6,5	7,5	8,1	9,0

Eftersom sjukfrånvaron i procent av arbetstiden har ökat, har också kostnaden för sjukfrånvaro i form av sjuklön ökat med 13 procent jämfört med 2021.

Sjuktalet för 2022 slutade på 8,4 procent, vilket var en ökning med 0,3 procentenheter jämfört med 2021. Att sjuktalet har ökat beror framför allt på att många medarbetare drabbades av covid-19 i början av 2022. Att minska sjukfrånvaron har i flera år varit en prioriterad fråga. Genom att arbeta långsiktigt och systematiskt med utbildning och tydligare rutiner har framför allt de långa sjukskrivningarna minskat. Att minska den upprepade korttidsfrånvaron har under pandemin varit utmanande eftersom de nationella restriktionerna säger att man ska vara hemma vid alla förkylningssymtom.

I Kumla kommun definieras upprepad korttidsfrånvaro som fyra sjukfrånvarotillfällen eller mer under en sexmånadersperiod. Första halvåret 2022 var det 309 medarbetare som hade fyra sjukfall eller mer, 11 av dem hade så mycket som tio sjukfrånvarotillfällen eller mer. Det andra halvåret var det 290 medarbetare som hade fyra sjukfall eller mer och fem av dessa hade minst tio sjukfrånvarotillfällen. Att året inleddes med att många medarbetare drabbades av covid-19 syns alltså även i statistiken för upprepad korttidsfrånvaro.

Sjuklönekostnader

tkr	2022	2021	2020
Totalt	45 835	40 547	46 035
Skillnad i %	13	-12	46

Lönebildning

Kumla kommun arbetar sedan flera år målmedvetet med den lokala lönebildningen, lönen som ett styrmedel i verksamheten samt tydliggörandet av kopplingen till måluppfyllelse. Målet med den löne-strategiska planen är att kunna behålla, rekrytera och utveckla medarbetarna och på så vis ha en hög kvalitet i verksamheterna. De utvecklingsområden som planen fokuserar på är förståelsen för individuell lön, ökad lönespridning, önskad lönestruktur och att mål- och medelsprocessen är kopplad till löne-översynen.

Löneöversynen 2022 genomfördes enligt dialog-modellen chef-medarbetare för alla fackliga organisationer samt utifrån förhållnings sättet ”hela lönen” på alla förvaltningar. Hela lönen handlar om att hela medarbetarens lön i förhållande till prestation är i fokus istället för löne påslaget i förhållande till prestationen. Det möjliggör för kommunen som arbetsgivare att på ett tydligare sätt arbeta med önskad lönebild och använda lönen som ett styrmedel. Över tid får det även en positiv effekt på lönespridningen så att de medarbetare som presterar bäst också är de som tjänar bäst. Vissa satsningar på specifika grupper gjordes i samband med årets löneöversyn, bland annat på förskollärare, lärare inom det praktisk-estetiska området, bibliotekarier och skolsköterskor.

Resultatet av löneöversynen 2022 för månads-avlönad personal blev 2,31 procent vilket motsvarar en kostnad på 1,4 mkr per månad. Kommunals avtals-område kostade totalt 1,96 procent i och med den siffergaranti som finns i kollektivavtalet. Det gjordes även en extra löneöversyn som omfattade undersköterskor i hemtjänsten och specialist-undersköterskor.

Ledarförsörjning

Ledarutveckling

Under våren genomförde kommunen en utbildnings-satsning i förändringsledning för alla chefer. Eftersom förändringsprocesser är en del av chefernas vardag oavsett om det gäller större eller mindre förändringar är det bra att alla kan stå på samma grund och använda sig av samma verktygslåda.

I maj 2022 slutfördes det första året av det centrala introduktionsprogrammet för chefer. Programmet innehåller delar som arbetargivarrollen och ekonomi kopplat till det formella chefskapet, och delar som grupperns utveckling och svåra samtal kopplat till det personliga ledarskapet. Under de totalt åtta utbildnings-tillfällena deltog mellan 10 och 15 chefer vid varje tillfälle. Vid utvärderingen av det första året gav deltagarna utbildningen ett snittbetyg på 4,4 av 5,0. Under hösten startade år två av programmet.

Under hösten startade också omgång fyra av ”Framtida ledare”. Tio medarbetare går programmet som ger en introduktion till vad det innebär att vara chef i Kumla kommun. I november gick en av deltagarna över till sitt första chefsuppdrag och i slutet av året hade ytterligare två blivit anställda som chefer.

Sedan 2014 har kommunen erbjudit första linjens chefer att delta i ett öppet ledarskapsprogram. Sex av cheferna deltog under 2022.

Ledarrekrytering

Under 2022 har 20 nya chefer rekryterats till verksamheterna och i de flesta fall rör det sig om ersättningsrekryteringar. Förvaltning för livslångt lärande och socialförvaltningen har anställt flest nya chefer med sex respektive sju rekryteringar. De nya cheferna har varit såväl interna som externa kandidater.

Likabehandling

Kumla kommun arbetar systematiskt med åtgärder utifrån diskrimineringslagen. Syftet är att förebygga och motverka diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning eller ålder.

Den kommunövergripande årliga uppföljningen görs genom en sammanställning av alla underliggande enheters uppföljningar. Sammanställningen visar att likabehandlingsarbetet ännu inte helt har blivit en naturlig och systematisk del av verksamheten. Alla förvaltningar har haft workshops för att öka kunskapen om diskrimineringsfrågor och diskutera likabehandlingsfrågor på den egna arbetsplatsen. Workshopen innefattade även en enkät där medarbetarna besvarade frågor om hur de upplever den egna arbetsplatsen. Enheternas åtgärder för att främja likabehandling har bland annat varit förändring av mötestider för att partiellt föräldralediga ska kunna delta samt arbetsrotation för att komma ifrån överrepresentation av det ena könet inom vissa yrken.

Jämställdhet

Av Kumla kommuns anställda är 78 procent kvinnor och 22 procent män. Det finns 20 av 109 kategoriserade yrken där könsfördelningen är jämn (60/40). I 77 av 109 yrken arbetar såväl kvinnor som män.

Kommunen gör regelbundna lönekartläggningar för att upptäcka, åtgärda och förhindra osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män som utför lika eller likvärdigt arbete. Årets arbetsvärdering och lönekartläggning visade att kvinnors lön är 101,1 procent i förhållande till mäns lön. Det är första gången som kvinnors snittlön är högre än mäns.

Arbetsmiljö och hälsa

Systematiskt arbetsmiljöarbete

I början av 2022 genomförde kommunen den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet för 2021. Uppföljningen visade att mycket i det systematiska arbetsmiljöarbetet i kommunen fungerar bra. Tidigare har det framkommit att chefer och skyddsombud saknat kunskaper inom arbetsmiljöområdet. Nu har det skett en positiv förändring där de flesta har den utbildning som krävs. Det beror till stor del på att Regionhälsan som tillhandahåller arbetsmiljö-

utbildningen ställde om och erbjöd digitala utbildningar 2021, vilket möjliggjorde fler utbildningstillfällen och möjlighet att ha fler deltagare per omgång. De risker som uppmärksammades i den årliga uppföljningen och som kommunen förde in i en handlingsplan var att genomförda åtgärder inom arbetsmiljöområdet inte alltid följs upp, att mål för det organisatoriska och sociala arbetsmiljöarbetet saknas på en del förvaltningar, att få tillbud är kopplade till den organisatoriska och sociala arbetsmiljön samt att alla enheter inte hade gjort en årlig uppföljning av sitt systematiska arbetsmiljöarbete. Under 2022 har kommunen bland annat förtydligat rutiner och instruktioner samt säkerställt förvaltningarnas arbete vilket resulterade i att handlingsplanen kunde stängas i slutet av 2022.

I december 2021 gjorde Arbetsmiljöverket en inspektion av kommunens årliga uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet kopplat till en nationell inspektionsinsats. Kommunen fick två krav att åtgärda; att göra rutinerna för den årliga uppföljningen tydligare och säkerställa att årlig uppföljning verkligen görs på alla enheter inom kommunen. I december 2022 gjorde Arbetsmiljöverket en uppföljande inspektion och bedömde då att kommunen uppfyllt kraven.

Arbetsmiljöutbildning

Den grundläggande arbetsmiljöutbildning som chefer och skyddsombud erbjuds, "Den goda arbetsplatsen", är ett samarbete mellan Region Örebro län, Regionhälsan samt Örebro, Kumla, Hallsbergs, Laxå, Lindesberg, Ljusnarsberg, Lekeberg och Nora kommun. Under 2022 genomfördes 12 omgångar av utbildningen där Kumla hade två ordinarie platser per omgång. Totalt var det 13 chefer och 7 skyddsombud som deltog i utbildningen från Kumla.

Som komplement till den grundläggande arbetsmiljöutbildningen genomfördes under hösten en partsgemensam arbetsmiljöutbildning för alla chefer och skyddsombud inom samhällsbyggnadsförvaltningen. Företrädare från hr, Kommunal och Vision höll i utbildningen som syftade till att tydliggöra kommunens rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet och att stärka chefer och skyddsombud i deras samarbete. Planen är att genomföra den partsgemensamma arbetsmiljöutbildningen på fler förvaltningar.

Förväntad utveckling

Samhällsekonomi och omvärldsfaktorer

Det samhällsekonomiska läget med fortsatt ökad inflation kommer att påverka flera nämnder framöver. Ökade kostnader för livsmedel innebär en utmaning för måltidsverksamheten som behöver hitta ännu mer kostnadseffektiva sätt att leverera goda och hälsosamma måltider inom budgetramen. Ränteläget, ökade priser på byggmaterial och en eventuell konjunkturedgång väntas också påverka framtida etableringar i kommunen. Boverket räknar med att marknaden för både flerbostadshus och enbostadshus viker neråt 2023, dock med en lite stadigare nivå för enbostadshus.

Ett globalt problem som hör ihop med ovanstående är de fortsatt väldigt långa väntetiderna på bland annat it-utrustning. Det som tidigare kunde ta veckor att få tag i kan numera ta år, vilket gör det nödvändigt att lägga beställningar strategiskt och med god framförhållning.

Företagens situation fortsätter att vara osäker, vilket blir en angelägen fråga inte minst för näringslivsarbetet. I kölvattnet av pandemin, energikrisen och inflationen har många företag fått det svårt, och det kan få stora effekter för näringslivet, medborgarna och kommunorganisationen, med risk för uppsägningar och konkurser.

Skola, vård och omsorg

Förvaltning för livslångt lärande fortsätter arbeta för att öka måluppfyllelsen utifrån sina fokusområden jämställdhet, undervisningens kvalitet samt studiero och delaktighet. Exempel på insatser är att alltid beakta jämställdhetsaspekter när det gäller val av innehåll, metod och elevernas resultat. När det gäller studiero och elevinflytande fortsätter förvaltningen att stärka lärarna i det professionella bemötandet

och dialogen både med eleverna och med vårdnadshavarna. Rektorsgruppen ska fortsätta arbeta för att öka kvaliteten i undervisningen, bland annat genom kollegialt lärande som stärker lärarnas kompetens.

Kommunledningsförvaltningen startade i slutet av 2022 ett särskilt uppdrag för att förbättra skolresultaten, utifrån ett initiativ i länets grupp för kommunchefer och regiondirektör.

Kumla är på väg mot visionen "framtidens socialtjänst". Det innebär att kommunen måste anpassa verksamheten till ett förändrat samhälle och förändrade resurser. Det krävs mod att våga ta bort saker och göra saker på nya sätt för att möta framtida utmaningar. Socialförvaltningen fortsätter därför fokusera på ledning och styrning, stöd i förändringsledning, handledning och coachning av enhetschefer och grupper under 2023, med kommunens ledarplattform som grund.

Arbetet med rehabiliterande förhållningssätt fortsätter med målet att ha självständiga medborgare som klarar sig längre utan insatser. Här ingår införandet av Möjligheternas rum där olika digitala hjälpmedel har köpts in med statsbidrag. Syftet är att stötta medborgare innan de behöver insats från socialtjänsten genom att komma och prova olika hjälpmedel.

Socialnämnden bedömer att genomlysningen av beslut om personlig assistans kommer att leda till behov av fler boendeplatser med särskild service. Berörda invånare kommer fortfarande att behöva insatser, men då genom hemtjänst och bostad med särskild service, där förvaltningen räknar med att det behövs tio nya boendeplatser inom en treårsperiod.

Regeringens samsjuklighetutredning presenterar sitt slutbetänkande i januari 2023. Om lagförändringarna går igenom ska regionen ansvara för vården och socialtjänsten för boende och sysselsättning. Dock är det inte klart hur ansvaret fördelas när personer ska placeras externt, det vill säga i en annan kommun.

Digitala lösningar och automatisering

Lönenämnden digitaliserar allt mer sin löneprocess med e-tjänster och robotar, så att löneadministratörsrollen bli mer av en kontroll- och konsultroll.

Utvecklingen inom systemförvaltning går mot att integrationer skapas utan manuellt arbete. För att kunna dra nytta av den digitala utvecklingen måste lönenämnden även åstadkomma likadana löneprocesser i medlemskommunerna. Överförmyndarnämnden fortsätter arbetet med att få fler ställföreträdare att redovisa digitalt genom att erbjuda utbildning och stöd.

Under 2023 testar samhällsbyggnadsförvaltningen automatiserad lokalvård på Kungsparkens vård- och omsorgsboende. Om testet faller väl ut kan automatiserad lokalvård användas i fler lokaler. Där utreds också möjligheten till uppkopplad mätning av all förbrukning av värme, el och vatten, vilket är en förutsättning för att undersöka behovet av insatser för energieffektiviseringar.

Kompetensförsörjning och personalfrågor

Kompetensförsörjningen är ett orosmoln för kommunen och en prioriterad fråga inom alla förvaltningar. Bland annat är rekrytering av it-personal svårt på grund av hård konkurrens med många myndigheter och företag som växlar upp sina interna avdelningar. Förskolorna har svårt att rekrytera förskollärare vilket också kan påverka likvärdigheten och kvaliteten i förskolan. Där arbetar man med att bli en attraktiv arbetsgivare och belysa förskolans skaparkraft. Överförmyndarnämnden har också svårigheter att rekrytera fler ställföreträdare. Den ökande mängden ärenden där uppdragen dessutom blir alltmer komplexa gör det viktigt att hela tiden få in nya ställföreträdare.

Vad gäller distansarbete förekommer det fortfarande till viss del i kommunen, men mycket mindre än tidigare. Utvecklingen blir intressant att följa, inte minst utifrån kommunens nya riktlinjer för framtidens arbetsplats.

Inom förskolan påverkas kvaliteten av de höga sjuktalen, där både korttidsfrånvaro och långtidsfrånvaro har varit en stor utmaning. Att komma tillrätta med de höga sjuktalen är prioriterat för förskolan 2023, bland annat genom satsningen på hälsoinspiratörer.

Arbetet med heltidsresan fortsätter liksom den påbörjade utbildningssatsningen i samarbete med Kommunal, för att alla ska ha samma förståelse för vad heltidsarbetet innebär.

Byggande, infrastruktur och miljö

För att kommunen ska kunna växa behövs på sikt mer tillgänglig mark för bostäder och exploatering, och det blir en utmaning de kommande åren då markreserverna minskar. Flera bostadsprojekt är dock på gång, där Kumla Bostäder AB fortsätter ta ett stort samhällsansvar. Tillsammans med andra aktörer finns det framskridna planer på omkring 90 hyreslägenheter de närmaste tre åren varav Kumla Bostäder kommer stå för 35. Nästa utvecklingskvarter är Ejdern där det planeras för ett 30-tal nya hyresrätter varav sex LSS-lägenheter i bottenvåningen. I dagsläget ska två byggnader rivas för att göra plats för denna nyproduktion. Byggstarten är planerad till slutet av 2023.

Tillsammans med lokala föreningar och engagerade hyresgäster arbetar Kumla Bostäder också för att hyresgästerna ska bry sig mer om både varandra och sitt eget bostadsområde genom olika aktiviteter och trygghetsskapande åtgärder i samarbete med flera aktörer.

Kumla Fastigheter AB har flera projekt på gång, som utbyggnaden vid Södra Via 2:18 där cirka 2 600 kvadratmeter ska fyllas med nya affärer och verksamheter. Bolagets projekt Kajan 5 (Multekhuset) fortsätter med förhoppningen att planprocessen för området ska ge nya möjligheter. En utredning ska också svara på om det är byggnadstekniskt och tillståndsmässigt möjligt att bygga en permanent restaurang på Kvarntorpshögen.

KumBro Utveckling AB med dotterbolag arbetar med flera stora projekt, bland annat etableringen av flera laddplatser för elfordon 2023. KumBro Vinds största utmaning och möjlighet beror på väder och vind. Det senaste årets stora prisvariationer på elmarknaden kan även innebära regulatoriska förändringar. Bolaget är en viktig del i kommunernas hållbarhetsarbete med stor CO2-besparing. För KumBro Stadsnät ligger många utvecklingsmöjligheter inom nätsäkerhet, IoT (Internet of things) och 5G som kräver fler fiberanslutningspunkter.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har börjat ta fram underhållsplaner för fastigheterna i kommunens bestånd. Det arbetet fortsätter kommande år tillsammans med en ny strategisk process för att säkra effektiva och ändamålsenliga lokaler för kommunens verksamheter. Inom miljömålet ”miljögifter i barns vardag ska minska” gör förvaltningen aktiva val av miljövänliga produkter i alla kommunens byggprojekt. Inom detta mål arbetar förvaltningen även med att byta ut plasttallrikar på alla skolor vid måltider till miljövänliga alternativ.

De affärsdrivande verkens prioriteringar är att fortsätta arbeta med långsiktiga planer för att möta behoven hos ett växande Kumla, bland annat genom en VA-plan och en plan för underhåll och utveckling av VA-verksamheten. Enheten för avfallshantering behöver också göra förändringar för att ställa om till fastighetsnära insamling av förpackningsmaterial.

Miljöenheten kommer närmast att påverkas av Livsmedelsverkets nya klassificering av livsmedel. Miljöenheten planerar sina resurser utifrån denna förändring och inväntar ytterligare riktlinjer från Livsmedelsverket. Enheten kommer troligen också att påverkas av den nationella miljöbalksstrategin som regeringen håller på att ta fram. Strategin har ett större fokus på avfall och transporter. En ny taxemodell för livsmedelskontroll ska också införas med enbart efterhandsdebitering. Verksamheten ska jobba ikapp eventuella försenade kontroller under 2023 för att kunna påbörja efterhandsdebitering 2024.

Kultur, evenemang och Kumla som besöksmål

I takt med att Kumla växer, växer också ambitionsnivån vad gäller offentliga evenemang, aktiviteter och besöksupplevelser. Marknadsföringen och satsningen på Kumla som besöksmål skapar ökade förväntningar hos besökarna, vilket inte minst märks i Kvarntorps friluftsområde som har stor potential att locka långväga besökare. Här behöver kommunen ta ett samlat grepp för att göra en tydlig satsning på området.

Räkenskaperna

Resultaträkning

Belopp i tkr	Noter 2022	Koncernen		Kommunen	
		Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Verksamhetens intäkter	Not 3, 10	704 701	638 891	436 676	363 600
Verksamhetens kostnader	Not 4	-1 823 826	-1 751 756	-1 698 596	-1 605 866
Avskrivningar	Not 5	-160 204	-171 563	-66 607	-67 763
Verksamhetens nettokostnader		-1 279 329	-1 284 427	-1 328 527	-1 310 029
Skatteintäkter	Not 6	1 085 148	1 033 090	1 085 147	1 033 090
Generella statsbidrag och utjämning	Not 7	421 679	386 102	421 679	386 102
Verksamhetens resultat		227 497	134 765	178 300	109 163
Finansiella intäkter	Not 8	11 508	14 033	15 634	18 757
Finansiella kostnader	Not 9, 10	-34 884	-33 723	-8 343	-2 811
Resultat efter finansiella poster		204 121	115 076	185 590	125 110
Extraordinära intäkter		-	-	-	-
Extraordinära kostnader		-	-	-	-
Årets resultat (förändring av eget kapital)		204 121	115 076	185 590	125 110

Balansräkning

Belopp i tkr	Noter 2022	Koncernen		Kommunen	
		Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>					
Förvärvade immateriella anläggningstillgångar	Not 11	1 478	1 985	1 478	1 985
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Not 12	3 161 937	3 032 818	1 299 495	1 240 723
Maskiner och inventarier	Not 13	104 031	97 251	80 760	75 141
Pågående arbete	Not 14	116 311	219 261	63 342	110 875
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>					
Långfristiga fordringar	Not 15	28 533	31 204	3 600	4 000
Aktier, andelar med mera	Not 15	54 964	52 656	38 389	31 386
Summa anläggningstillgångar		3 467 255	3 435 175	1 487 064	1 464 109
Omsättningstillgångar					
Förråd	Not 16	10 390	3 417	10 201	3 157
Kortfristiga fordringar	Not 17	222 716	188 296	181 820	155 555
Kortfristiga placeringar	Not 18	85 082	100 389	80 465	95 570
Kassa och bank	Not 19	454 795	359 339	387 547	256 888
Summa omsättningstillgångar		772 982	651 440	660 033	511 169
Summa tillgångar		4 240 237	4 086 616	2 147 097	1 975 278
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital	Not 20	1 911 629	1 702 507	1 716 270	1 530 680
- därav årets resultat		204 121	115 076	185 590	125 110
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner	Not 21	60 680	64 196	49 890	53 653
Avsättningar för skatteskuld obeskattade reserver		41 423	34 698	-	-
Övriga avsättningar	Not 22	400	352	-	-
Summa avsättningar		102 504	99 246	49 890	53 653
Skulder					
Långfristiga skulder	Not 23	1 884 061	1 935 711	116 697	129 578
Kortfristiga skulder	Not 24	342 044	349 151	264 240	261 367
Summa skulder		2 226 105	2 284 862	380 937	390 945
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		4 240 237	4 086 616	2 147 097	1 975 278
Soliditet		45,1%	41,7%	79,9%	77,5%
Soliditet (inkl pensionsåtagande <1998)		37,9%	33,9%	65,8%	61,4%
Ställda panter och ansvarsförbindelser					
Pensionsåtagande före år 1998	Not 25	303 582	317 257	303 582	317 257
Ställda panter		4 743	16 205	-	-
Borgensåtagande	Not 26	12 750	13 025	1 794 413	1 834 706

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr	Noter 2022	Koncernen		Kommunen	
		Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		204 121	115 076	185 590	125 110
Justering, avskrivningar		160 204	171 563	66 607	67 763
Just. för övriga ej likviditetspåverkande poster	Not 28	-43 973	-769	-54 313	9 145
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		320 353	285 869	197 884	202 018
Ökning(-), minskning(+) kortfristiga fordringar		-34 420	-57 592	-26 266	-42 919
Ökning(-), minskning(+) förråd		-6 973	-846	-7 044	-826
Ökning(+), minskning(-) kortfristiga skulder		-7 108	32 414	2 872	13 033
Medel från den löpande verksamheten		271 852	259 845	167 446	171 306
Investeringsverksamheten					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		-168	-753	-168	-753
Investering i materiella anläggningstillgångar		-209 476	-222 503	-96 882	-125 266
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		69 699	43 393	64 642	12 715
Investering i finansiella anläggningstillgångar	Not 29	-2 308	-3 839	-7 003	-39
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	Not 30	-	880	-	830
Medel från investeringsverksamheten		-142 253	-182 822	-39 411	-112 513
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån		-	-	-	-
Övrig ökning av långfristiga skulder		173	-	-	-
Övrig minskning av långfristiga skulder		-51 823	-36 195	-12 881	-22 033
Ökning av långfristiga fordringar		-	-	-	-
Minskning av långfristiga fordringar		2 200	896	400	418
Medel från finansieringsverksamheten		-49 450	-35 299	-12 481	-21 615
Årets kassaflöde					
Likvida medel vid årets början		459 728	418 003	352 458	315 280
Likvida medel vid årets slut		539 877	459 728	468 012	352 458
Förändring av likvida medel		80 149	41 725	115 554	37 178

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning (RKR). Samma redovisningsprinciper har tillämpats som vid årsbokslutet 2021 med undantag av avsteg och ändrade redovisningsprinciper som redovisas nedan.

Kommunkoncernen och sammanställda räkenskaper

Kommunkoncernen består av följande koncernbolag:

Bolag	Ägarandel, %
Kumla Bostäder AB	100
Kumla Fastigheter AB	100
KumBro Utveckling AB	20
KumBro Vind AB	20
KumBro Stadsnät AB	20
Scantec AB	50
Nerikes Brandkår, kommunalförbund	11,2

Biogasbolaget AB, Drivbänken i Örebro AB, PeKum AB samt Vätternvatten AB ingår inte i de sammanställda räkenskaperna eftersom deras andel av kommunens omsättning och balansomslutning anses vara obetydlig. Drivbänken AB ägs till 100 procent och deras balansomslutning/omsättning understiger 3 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag när man tar hänsyn till koncerninterna elimineringar.

PeKum AB ägs till 50 procent och deras omsättning/balansomslutning understiger 2 procent. Därmed har Kumla kommun valt att exkludera dessa två bolag från sin koncernsammanställning.

Kumla Bostäder AB tar inte heller med dessa bolag i sin koncernsammanställning då bolagen anses ha liten betydelse för verksamheten som helhet.

Övriga bolag har ett ägande under 20 procent och utesluts därav från koncernsammanställning. Vätternvatten AB kommer att tas med framöver då deras verksamhet är av betydelse men bolaget är fortfarande i projekteringsfas.

Värderings- och omräkningsprinciper

Anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar som anskaffats från och med år 2019 redovisas i en egen anläggningsgrupp. Före 2019 togs de upp som inventarier och de anläggningar som inte är färdigavskrivna ligger kvar i denna grupp. Immateriella anläggningstillgångar tas upp till anskaffningsvärde minus avskrivning och eventuell nedskrivning. Kommunen har inga egenutvecklade immateriella tillgångar. Förvärvade it-licenser skrivs av linjärt under avtalstiden, normalt mellan 3–5 år.

Materiella anläggningstillgångar tas upp till anskaffningsvärde minus avskrivning och eventuell nedskrivning. Ränteutgifter aktiveras inte utan tas upp i resultaträkningen som kostnad. Materiella anläggningstillgångar som har betydande komponenter och med en väsentlig skillnad i nyttjandeperiod skrivs av separat. Tillgångarna skrivs av linjärt över den beräknade nyttjandeperioden. Avskrivningarna beräknas på tillgångarnas ursprungliga anskaffningsvärde och påbörjas den 1:a i den månad aktivering sker. För byggprojekt påbörjas avskrivningar och ränteberäkning månaden efter slutbesiktning.

För fastigheter som förvärvats genom inköp och består av mark och byggnad rekommenderas att inköpsvärdet inklusive lagfartskostnaden fördelas på respektive del genom proportionering utifrån taxeringsvärde. Kommunen tillämpar normalt sett inte rekommenderad proportionering eftersom fastighetsvärdet vid denna typ av förvärv oftast är av underordnad betydelse och tillgången bokförs som mark. Vid förvärv av fastighet där markvärdet är av underordnad betydelse och saknas räknas markvärdet till 2 procent av total investering. Komponentavskrivning tillämpas från och med 2022 även inom VA-verksamheten. För kommunens alla datorer samt för de datorer och läsplattor som används i kommunens skolor tillämpar kommunen regeln om bestämd mängd och fast värde. Det redovisade värdet för kommunens datorer uppgår till 8 mkr och för datorer inklusive läsplattor inom kommunens skolor uppgår värdet till 1,2 mkr. För tillgångar med ett bokfört värde som överstiger 144 900 kr (3 prisbasbelopp) och en nyttjandeperiod under 5 år görs en individuell bedömning av nyttjandeperioden, som därmed kan avvika från kommunens normala avskrivningstider. Nyttjandeperioden omprövas om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt (till exempel verksamhetsförändringar, tekniskiften och organisationsförändringar). För till-

gångar gör kommunen dock alltid en omprövning vid större reparations- och ombyggnadsåtgärder samt vid utbyte av större komponenter. Om en ny bedömning av nyttjandeperioden avviker från tidigare fastställd avskrivningstid ändras avskrivningstiden alltid, om den bedöms vara kortare. Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen: 3, 5, 10, 15, 20, 33, 40, 50, 60 och 80 år. På mark, konst samt pågående arbeten sker inga avskrivningar.

Finansiella anläggningstillgångar som kommunen innehar värderas till anskaffningsvärde minus eventuella nedskrivningar.

Omsättningstillgångar

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar är upptagna till det belopp de beräknas inbringa. Kundfakturer fakturerade efter årsskiftet, men hänförliga till redovisningsåret, har i huvudsak fordringsbokförts och belastat verksamhetsårets redovisning. Kundfakturer under 10 tkr periodiseras normalt inte. Placeringsmedel som kommunen innehar för att generera avkastning eller värdestegring värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärde.

Efter första redovisningstillfället värderas finansiella tillgångar som innehas för att generera avkastning eller värdestegring till verkligt värde. Förändring i tillgångarnas verkliga värde redovisas löpande i resultaträkningen. Obligationer och andra räntebärande värdepapper som kommunen har för avsikt att behålla fram till förfallodagen värderas till anskaffningsvärde.

För obligationer sker justering av periodiserade under- eller övervärden. För placerade medel värderade till verkligt värde har kommunen använt börskursen per den 31 december 2022.

Tomter till försäljning värderas kollektivt per exploateringsstapp där de totala utgifterna fördelas per tomt utifrån yta. I anskaffningsvärdet ingår mark, andel av projektering och direkta utgifter för åtgärder på tomtmarken.

Kommunen har påbörjat tillämpningen av RKR-R5. Alla leasingavtal har klassificerats som operationell leasing. Kommunen har antagit att alla externa hyreskontrakt tecknade före 2022 är operationella då möjligheten att ta fram verkligt värde anses för tidsödande. Hyresavtal med kortare tid än tre år anses vara korttidshyra och redovisas inte i not, detsamma gäller avtal med uppsägningstid inom tre månader.

Där det är möjligt har variabla avgifter som el, värme, vatten, räknats av från hyreskostnaden. Vid tidpunkten för bokslutet 2022 har ingen beräkning av nuvärdet gjorts. Det innebär att det förmodligen finns avtal som ska klassificeras som finansiell leasing i de redovisade beloppen. Kommunen har inte heller beräknat hur mycket avvikelserna påverkar resultat och ställning. Lokalhyra som redovisas i not som leasing bokförs på konto för lokalhyror.

Kassa och bank visar kommunens andel av likvida medel på koncernkontot. Kommunen har valt att göra avsteg från rekommendationen att även bolagens andel ska tas upp. Avsteget syftar till att få en mer rättvisande bild av kassaflödet för kommunen som enskild enhet.

Skulder och avsättningar

Pensionsåtaganden som gäller från och med år 1998 redovisas som avsättning endast vad gäller överenskommelse om särskild ålderspension och visstidspensioner samt ersättning till efterlevande. Övriga pensionsåtaganden efter 1998 regleras genom löpande premiebetalningar. För löneandelar över 7,5 prisbasbelopp och för efterlevandepension har kommunen särskilt tecknade försäkringar. Åtaganden som rör tiden före år 1998 redovisas som ansvarsförbindelse.

Statliga investeringsbidrag och anslutningsavgifter för vatten och avlopp skuldbokförs och periodiseras över anläggningstillgångens nyttjandeperiod. Endast investeringsbidrag från offentliga aktörer får enligt RKR 2 initialt skuldredovisas och sedan successivt intäktsredovisas över tillgångens nyttjandeperiod. Ingen återföring har gjorts av tidigare eventuella investeringsbidrag från andra aktörer. Skälet till det är dels att de inte återfinns på balansräkningens skuldsida, dels att kommunen vid övergång till komponentavskrivning har sammanslagit eller uttrangerat tidigare investeringar som inte kunde hänföras till enskilda objekt. Det innebär en allt för stor arbetsinsats att fånga eventuella tidigare investeringsbidrag från privata aktörer. Samma princip gäller för de sammanställda räkenskaperna. Leverantörsfakturer inkomna efter årsskiftet, men hänförliga till redovisningsåret, har i huvudsak skuldbokförts och belastat verksamhetsårets redovisning. Leverantörsfakturer under 10 tkr periodiseras inte. Löner, semesterersättningar och övriga ersättningar har i största möjliga utsträckning periodiserats till rätt år, detsamma gäller sent rapporterad semester- och sjukfrånvaro.

Redovisningsprinciper i driftredovisningen

Lönekostnaderna har belastats med ett personalomkostnadspålägg på 39,75 procent som inkluderar sociala avgifter och pensionskostnader, samt tagit höjd för kommunens alla pensionsutbetalningar och avsättningar under året.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar belastas med verklig avskrivningskostnad och en kalkylränta om 1,00 procent för årets genomsnittliga kapitalbindning. Internredovisningsprinciper som kommunen tillämpar beskrivs i bilaga 1. Gemensam central administration som ekonomi, personal, it och upphandling fördelas inte ut på de olika verksamheterna.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Ett exploateringsprojekt anses vara klart när 90 procent av tomterna är sålda och/eller när alla kostnader och intäkter är kända. Gemensamma kostnader i exploateringsprojekt fördelas vanligtvis procentuellt med 20 procent till anläggningstillgång och 80 procent till omsättningstillgång. Detta eftersom kostnader som fördelas i exploateringsprojekt oftast till största delen avser tomtmark. I exploateringsområden kostnadsförs numera detaljplanskostnader direkt som en driftkostnad. Tidigare har kommunen gjort avsteg från RKR:s vägledning.

Kommunfullmäktige har för 2023 och framåt beviljat anslag för att bygga en ny förskola (Norrgården) respektive skola (Malmen) som ska ersätta de befintliga byggnaderna. Under byggnadsperioden kommer verksamheterna bedrivas i de gamla lokalerna. Avskrivningstiden för dessa byggnader har anpassats till den kvarvarande nyttjandeperioden.

Vård- och omsorgsboendet Solbacka ska rivas 2023 och därmed har kommunens bokförda (14 mkr) värde exklusive mark skrivits ner helt.

Kommunen har de senaste åren haft en fordran på renhållningskollektivet och den är inte att betrakta som en legal fordran. Underskottet på 5,4 mkr från tidigare år och 2,5 mkr från 2022 års underskott har därför belastat kommunens resultat 2022.

Statsbidrag från Migrationsverket är beräknade utifrån antal dygn, schablonbelopp och antal personer berättigade till stödet vid föregående kvartals utbetalning. För uppbokning av elkostnader gör kommunen en bedömning utifrån föregående månads utfall.

Jämförelsestörande poster redovisas endast som not. Jämförelsestörande poster är poster som uppgår till ett väsentligt belopp, som är ovanliga och inträffar sällan eller oregelbundet. Realisationsvinster och förluster vid försäljning av anläggningstillgångar och försäljning av värdepapper samt intäkter och kostnader till följd av exploateringsverksamheten, redovisas alltid som jämförelsestörande poster. Vintern 2021/2022 släpptes ett stort antal tomter i exploateringsområde Gröna Sörby till försäljning vilket innebär att kommunen har fått intäkter för tomtavgifter på drygt 50 mkr. Detta område är betydligt större än kommunens tidigare områden.

En tidigare tvist med företaget Open Infra där företaget vid framdragande av kabel grävt på kommunens mark utan att återställa marken avslutades 2022.

KumBro Utveckling AB har skrivit ned aktiekapitalet i KumBro Vind AB med 4 mkr. Kumla kommun äger 20 procent av KumBro Utveckling AB vilket efter nedskrivning skulle motsvara ett värde på 13 305 mkr. Det gör att kommunen har ett för högt värde i balansräkningen (195 tkr). Ingen rättelse har gjorts eftersom värdet bedöms som lågt.

Not 3	Koncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Verksamhetens intäkter (belopp i tkr)				
Försäljningsintäkter	18 665	16 028	18 665	16 028
Taxor och avgifter	105 362	91 528	114 195	99 916
Hyror och arrenden	255 271	243 769	24 894	24 811
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	136 383	136 556	136 120	136 441
Eu-bidrag	1 094	619	1 094	619
Övriga bidrag	19 181	18 533	895	496
Försäljning av verksamhet och tjänster	55 531	55 134	59 178	58 159
Intäkter från exploateringsverksamhet	57 723	5 448	57 723	5 448
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	3 771	21 528	6 920	8 097
Övriga verksamhetsintäkter	51 720	49 748	16 992	13 585
Summa verksamhetens intäkter	704 701	638 891	436 676	363 600

Not 4	Koncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Verksamhetens kostnader (belopp i tkr)				
Personalkostnader exkl pensionskostnader	1 069 985	1 037 229	1 020 593	989 353
Pensionskostnader	81 918	98 740	81 207	97 821
Lämnade bidrag	37 827	40 025	40 085	42 238
Köp av huvudverksamhet	193 999	185 607	197 187	188 275
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader	111 636	103 468	118 013	108 681
Inköp av material och varor	97 015	80 250	86 373	70 467
Inköp av tjänster	127 287	107 982	99 224	83 067
Realisationsförluster och utrangeringar	14 131	70	14 131	64
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	1 771	522	1 771	522
Bolagsskatt	12 146	9 576	-	-
Övriga verksamhetskostnader	76 111	88 287	40 012	25 378
Summa verksamhetens kostnader	1 823 826	1 751 756	1 698 596	1 605 866

Not 5	Koncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Av- och nedskrivningar (belopp i tkr)				
Avskrivningar immateriella tillgångar	675	543	675	543
Avskrivningar byggnader och anläggningar	137 164	135 162	52 045	49 781
Avskrivningar maskiner och inventarier	16 981	20 966	13 887	17 439
Nedskrivningar	5 384	14 892	-	-
Summa av- och nedskrivningar	160 204	171 563	66 607	67 763

Not 6	Koncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Skatteintäkter (belopp i tkr)				
Preliminär kommunalskatt	1 050 391	1 002 889	1 050 391	1 002 889
Preliminär slutavräkning innevarande år	25 870	24 965	25 870	24 965
Slutavräkningsdifferens föregående år	6 969	3 586	6 969	3 586
Mellankommunal kostnadsutjäming	1 917	1 650	1 917	1 650
Summa skatteintäkter	1 085 147	1 033 090	1 085 147	1 033 090

Not 7	Koncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Generella statsbidrag och utjämning (belopp i tkr)				
Inkomstutjämning	264 375	232 683	264 375	232 683
Kostnadsutjämning	-2 474	87	-2 474	87
Regleringsbidrag	60 979	64 938	60 979	64 938
Kommunal fastighetsavgift	48 347	47 012	48 347	47 012
Bidrag för LSS-utjämning	43 095	30 768	43 095	30 768
Övriga bidrag	7 357	10 614	7 357	10 614
Summa generella statsbidrag och utjämning	421 679	386 102	421 679	386 102

Not 8	Koncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Finansiella intäkter (belopp i tkr)				
Utdelning från koncernföretag	-	-	-	-
Utdelning på aktier och obligationer	1 059	393	1 055	293
Realiserad vinst på försäljning av placeringsmedel	14	887	14	441
Orealiserad värdestegring på placeringsmedel	41	9 187	41	9 161
Ränteintäkter	9 566	3 036	7 901	2 289
Borgensavgifter	286	366	6 393	6 409
Övriga finansiella intäkter	542	164	230	164
Summa finansiella intäkter	11 508	14 033	15 634	18 757

Not 9	Koncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Finansiella kostnader (belopp i tkr)				
Räntekostnader på lån	25 248	29 546	715	1 013
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	1 285	798	1 074	663
Förlust vid försäljning av placeringsmedel	4 104	457	4 104	457
Orealiserad värdeminskning placeringsmedel	1 268	0	1 268	0
Övriga finansiella kostnader	2 979	2 922	1 182	678
Summa finansiella kostnader	34 884	33 723	8 343	2 811

Not 10	Koncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Jämförelsestörande poster (belopp i tkr)				
Verksamhetens intäkter				
Realisationsvinst mark, byggnad, teknisk anläggning	61 813	25 865	63 283	12 613
Realisationsvinst inventarier	1 426		1 359	
Verksamhetens kostnader				
Utrangering av mark, byggn, tekn anläggning			-14 131	
Finansiella intäkter				
Orealiserade vinster värdepapper, finansiella omsättningstillgångar	-	9 188	-	9 161
Orealiserad förlust värdepapper, finansiella omsättningstillgångar			-1 268	-
Summa jämförelsestörande poster	63 239	35 053	49 243	21 774

Not 11	Koncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Immateriella anläggningstillgångar (belopp i tkr)				
Förvärvade immateriella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	2 827	2 074	2 827	2 074
Inköp	168	753	168	753
Försäljningar	-	-	-	-
Utrangeringar	-	-	-	-
Överföringar	-	-	-	-
Summa ackumulerade anskaffningsvärden	2 995	2 827	2 995	2 827
Ingående ack. avskrivningar	-842	-299	-842	-299
Försäljningar	-	-	-	-
Utrangeringar	-	-	-	-
Överföringar	-	-	-	-
Årets avskrivningar	-675	-543	-675	-543
Summa ackumulerade avskrivningar	-1 517	-842	-1 517	-842
Utgående redovisat värde	1 478	1 985	1 478	1 985

För immateriella anläggningstillgångar tillämpas linjär avskrivning på 5 år, vilket även är lika med den vägda genomsnittliga nyttjandeperioden.

Not 12	Koncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Mark, byggnader och tekniska anläggningar (belopp i tkr)				
Ingående anskaffningsvärde	5 267 544	5 137 603	2 050 617	2 005 207
Inköp	289 164	162 139	121 613	49 510
Försäljningar	-12 968	-31 464	-4 298	-4 100
Utrangeringar	-50 035	-	-50 035	-
Överföringar	11 126	4 516	4 920	-
Summa ackumulerade anskaffningsvärden	5 504 831	5 272 794	2 122 817	2 050 617
Ingående ack. avskrivningar	-1 879 860	-1 759 981	-809 894	-761 318
Försäljningar	10 354	15 477	2 711	1 205
Utrangeringar	35 904	-	35 904	-
Överföringar	-2 483	-	-2 483	-
Årets avskrivningar	-136 010	-135 356	-49 560	-49 781
Summa ackumulerade avskrivningar	-1 972 095	-1 879 860	-823 322	-809 894
Ingående ack. justeringar	-222 665	-203 073	-	-
Justering av objekt	-137 450	-137 450	-	-
Årets nedskrivningar	-10 683	-19 592	-	-
Summa ackumulerade justeringar	-370 798	-360 115	0	0
Utgående redovisat värde	3 161 937	3 032 818	1 299 495	1 240 723
Genomsnittlig nyttjandeperiod	38,7	37,4	38,2	38,5

Linjär avskrivning tillämpas, avskrivningstider mellan 12-80 år.

Not 13	Koncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Maskiner och inventarier (belopp i tkr)				
Ingående anskaffningsvärde	288 655	275 509	195 917	184 172
Nyanskaffning	28 953	19 319	24 426	16 013
Omgrupperingar	-4 920	-	-4 920	-
Försäljningar	-5 703	-6 055	-3 272	-4 108
Utrangeringar/omklassificeringar	-	-118	-	-160
Summa ackumulerade anskaffningsvärden	306 985	288 655	212 151	195 917
Ingående ack. avskrivningar	-191 404	-174 943	-120 776	-105 944
Årets avskrivningar	-19 449	-20 966	-16 370	-17 439
Omgrupperingar	2 483	-	2 483	-
Försäljningar	5 416	4 398	3 272	2 500
Utrangeringar	-	107	-	107
Summa ackumulerade avskrivningar	-202 954	-191 404	-131 391	-120 776
Ingående justeringar	-	-	-	-
Justering av objekt	-	-	-	-
Årets nedskrivningar	-	-	-	-
Summa ackumulerade justeringar	0	0	0	0
Utgående redovisat värde	104 031	97 251	80 760	75 141
Genomsnittlig nyttjandeperiod	15,6	13,6	15,0	11,0

Linjär avskrivning tillämpas, avskrivningstider mellan 3-15 år.

Not 14	Koncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Pågående arbete (belopp i tkr)				
	219 261	149 762	110 875	56 512
Nyanskaffningar	179 674	235 573	98 640	120 637
Överfört till anläggningar	-282 624	-170 774	-146 173	-66 274
Justering av objekt	-	-	-	-
Nedskrivningar pågående projekt	-	4 700	-	-
Summa ackumulerade anskaffningsvärden pågående investering	116 311	219 261	63 342	110 875

Pågående investeringar avskrivs ej.

Not 15	Koncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Finansiella anläggningstillgångar (belopp i tkr)				
Aktier				
Kumla Bostäder AB	-	-	8 500	8 500
Kumla Fastigheter AB	-	-	1 000	1 000
KumBro Utveckling AB	-	-	13 500	8 500
Scantec AB	-	-	2 875	2 875
Vätternvatten AB	2 634	2 634	2 634	2 634
Örebro Flygplats AB	1 263	1 263	1 263	1 263
Inera AB	43	43	43	43
SE-banken	154	154	154	154
Swedbank	2	2	2	2
Kommunaktiebolaget	1	1	1	1
KumBro Stadsnät AB	5 395	5 395	-	-
KumBro Vind AB	5 990	6 790	-	-
Stadsnät i Kumla AB	801	801	-	-
Biogasbolaget i Mellansverig AB	3 323	2 523	-	-
PeKum AB	12 350	12 350	-	-
Drivbanken i Örebro AB	14 178	14 178	-	-
Summa aktier	46 134	46 134	29 972	24 972
Andelar				
Kommuninvest ekonomisk förening	7 780	5 777	7 780	5 777
Föreningen Folkets Hus i Kumla	36	36	36	36
Stiftelsen Svenska Skoindustrimuseet	10	10	10	10
Sydnärkes Utvecklingscentrum	15	15	15	15
Kvarntorps Kretsloppspark	9	9	9	9
Länsmusiken	5	5	5	5
Kvalificerad Yrkesutbildning	2	2	2	2
Övrigt	413	109	1	1
Summa andelar	8 270	5 963	7 858	5 855
Depositioner				
Inez Hultmans minne	267	266	267	266
Summa depositioner	267	266	267	266
Bostadsrätter				
HSB	293	293	293	293
Summa bostadsrätter	293	293	293	293
Summa aktier och andelar med mera	54 964	52 656	38 389	31 386

Not 15	Koncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Finansiella anläggningstillgångar (belopp i tkr)				
Långfristig utlåning				
Lån till Kumla Fastigheter AB	-	-	3 600	4 000
Fordringar hos intresseföretag	11 953	14 203	-	-
Uppskjutna skattefordringar	15 180	15 650	-	-
Övriga långfristiga fordringar	1 400	1 351	-	-
Summa långfristiga fordringar	28 533	31 204	3 600	4 000
Summa finansiella anläggningstillgångar	83 497	83 860	41 989	35 386

Not 16	Koncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Förråd (belopp i tkr)				
Centralförråd	3 449	2 662	3 449	2 662
Industrimark till försäljning	605	215	605	215
Tomtmark till försäljning	6 147	280	6 147	280
Övrigt	189	260	-	-
Summa förråd	10 390	3 417	10 201	3 157

Not 17	Koncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Kortfristiga fordringar (belopp i tkr)				
Kundfordringar	64 647	59 308	36 085	33 603
Stadsbidragsfordringar	42 356	38 498	42 356	38 498
Kommunalskattefordringar	57 803	24 965	57 803	24 965
Övriga kortfristiga fordringar	23 819	31 097	15 356	27 876
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	34 091	34 428	30 220	30 613
Summa kortfristiga fordringar	222 716	188 296	181 820	155 555

Not 18	Koncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Kortfristiga placeringar* (belopp i tkr)				
Obligationer, förlagsbevis med mera				
Huddinge realobligation	9 529	8 820	9 529	8 820
Realränta EIB 3,5 %	7 853	7 240	7 853	7 240
Realränta Sek nollkupong	16 709	14 616	16 709	14 616
Öhman FRN-fond SEK A	3 565	5 303	3 565	5 303
Spiltan Aktiefond Stabil	453	1 512	453	1 512
SPP Företagsobligationsfond A	4 112	6 114	4 112	6 114
SPP Tillväxtmarknad Plus A	464	1 618	464	1 618
SPP Sverige Plus A	1 348	4 764	1 348	4 764
Simplicity likviditet	4 684	6 969	4 684	6 969
SPP Global Plus A	2 289	11 412	2 289	11 412
SEB Korträntefond SEK	20 691	5 862	20 691	5 862
Cliens Småbolag A	388	979	388	979
Handelsbanken Hållbar Energi	587	2 110	587	2 110
Handelsbanken Amerika Småbolag Tema	440	500	440	500
SPP Aktiefond USA	1 147	1 100	1 147	1 100
SEB Likviditetsfond SEK 360	4 079	-	4 079	-
Barrow Hanley Global ESG value Equit	824	-	824	-
Swedbank Robur Transition Global J S	434	-	434	-
Lannebo Sverige	69	-	69	-
Öhman Sweden Micro Cap	-	468	-	468
Öhman Global Hållbar A	-	3 990	-	3 990
Nordic Cross	560	560	-	-
GS AO Global bonus 3548	370	370	-	-
GS AO Global bonus 3650	565	565	-	-
AIO VAL Nordic Corporate bond	341	341	-	-
Garantum Lannebo Corporate bond	274	274	-	-
AO 5G, SFB 90 3978	338	338	-	-
AO Läkemedel SFB	338	338	-	-
AIO Grön Teknik	121	121	-	-
AIO Svenska Bolag TopPick	1 131	1 131	-	-
AO Nordiska småbolag	399	399	-	-
AO Förnyelsebar Energi Teknik	448	448	-	-
Värderegl kortfr placeringar	532	12 127	800	12 193
Summa kortfristiga placeringar	85 082	100 389	80 465	95 570

*Samtliga placeringar för kommunen ingår i "pensionsfond".

Finansiella tillgångar som innehas till förfall värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Övriga värderas till marknadsvärde på balansdagen.

Not 19	Koncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Kassa och bank (belopp i tkr)				
Bank	454 786	358 818	387 538	256 367
Pensionsmedel oplacerade	9	521	9	521
Summa kassa och bank	454 795	359 339	387 547	256 888

Not 20	Koncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Eget kapital (belopp i tkr)				
Ingående eget kapital	1 707 508	1 587 432	1 530 680	1 405 570
Resultatutjämningsreserv*	-	-	-	-
Årets resultat	204 121	115 076	185 590	125 110
Summa eget kapital	1 911 629	1 702 507	1 716 270	1 530 680

*Kommunfullmäktige har inte beslutat om någon avsättning till resultatutjämningsreserv.

Not 21	Koncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Avsättning för pensioner (belopp i tkr)				
Ingående avsättning inklusive löneskatt	64 196	51 073	53 653	40 908
Nyintjänad pension varav				
- förmånsbestämd ålderspension	157	360	-	-
- särskild ålderspension	42	-54	-	-
- efterlevandepension	-1	-1	-	-
- övrigt	1 495	9 914	1 495	9 915
Ränte- och basbeloppsuppräknig	1 284	800	1 073	665
Ändring av försäkringstekniska grunder	-	1 354	-	1 354
Pension till efterlevande	-	-	-	-
Övrig post	-3 377	591	-3 441	591
Årets förändring av särskild löneskatt	-423	2 818	-734	2 488
Årets utbetalningar	-2 693	-2 659	-2 156	-2 268
Utgående avsättning för pensioner	60 680	64 196	49 890	53 653

Not 22	Koncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Andra avsättningar (belopp i tkr)				
<i>Avsättning för återställningskostnader avseende driftsatta vindkraftverk</i>				
Redovisat värde vid årets början	232	184	-	-
Nyavsättningar	48	48	-	-
Förändring av nuvärdet	-	-	-	-
Utgående avsättning	280	232	-	-
<i>Avsättning åtagande för sanering</i>				
Redovisat värde vid årets början	120	120	-	-
Nyavsättningar	-	-	-	-
Förändring av nuvärdet	-	-	-	-
Utgående avsättning	120	120	-	-
Summa övriga avsättningar	400	352	-	-

Not 23	Koncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Långfristiga skulder (belopp i tkr)				
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	1 806 925	1 876 095	50 000	75 000
Finansiell leasing				-
Förutbetalda intäkter anläggningsavgifter	52 190	39 720	52 190	39 720
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	23 050	18 005	12 611	12 967
Återställning av miljön i Kvarntorp	1 623	1 618	1 623	1 618
Övrigt	273	273	273	273
Summa långfristiga skulder	1 884 061	1 935 711	116 697	129 578
<i>Uppgifter om lång- och kortfristig upplåning*</i>				
Genomsnittlig ränta %	1,38	1,59	1,09	1,09
Genomsnittlig ränta % exklusive derivat				
Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	1,92	1,91	0,15	0,97
<i>Kapitalförfall andel av lån</i>				
0-1 år	562 556	497 775	50 000	25 000
1-3 år	708 700	870 120	-	50 000
3-5 år	454 420	425 800	-	-
Över 5 år	81 249	82 400	-	-
Specifikation: Förutbetalda intäkter som regleras över flera år				
Förutbetalda anslutningsavgifter VA, ingående värde	39 720	36 601	39 720	36 601
Nya anslutningsavgifter under året	13 462	3 924	13 462	3 924
Resultatförda avgifter	-992	-805	-992	-805
Summa förutbetalda anslutningsavgifter	52 190	39 720	52 190	39 720
Återstående antal år (vägt snitt)	53	49	53	49

*Avser endast kommunen och de helägda bolagen under koncernen.

Not 23	Koncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Långfristiga skulder (belopp i tkr)				
Förutbetalda investeringsbidrag ingående värde	12 967	13 132	12 967	13 132
Nya investeringsbidrag under året	162	345	162	345
Resultatförda investeringsbidrag	-518	-510	-518	-510
Summa förutbetalda investeringsbidrag	12 611	12 967	12 611	12 967
Återstående antal år (vägt snitt)	24	25,4	24	25,4
Summa förutbetalda intäkter	64 801	52 687	64 801	52 687

Not 24	Koncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Kortfristiga skulder (belopp i tkr)				
Kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut	3 600	3 600	-	-
Leverantörsskulder	122 981	106 486	105 206	86 272
Personalens skatter, avgifter och avdrag	15 680	15 084	15 379	14 806
Semester- och övertidsskuld	57 462	58 455	56 517	57 551
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	123 743	129 665	74 397	73 477
Avräkning skatteintäkter	-	11 927	-	11 927
Övriga kortfristiga skulder	18 578	23 934	12 741	17 334
Summa kortfristiga skulder	342 044	349 151	264 240	261 367

Not 25	Koncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Pensionsförpliktelser som inte tas upp bland skulder eller avsättningar (belopp i tkr)				
Ingående avsättning inklusive löneskatt	317 257	333 706	317 257	333 706
Ränte - och basbeloppsuppräknig	7 534	4 706	7 534	4 706
Ändring av försäkringstekniska grunder	-	8 157	-	8 157
Pension till efterlevande	-	-	-	-
Övrig post	-132	-8 462	-132	-8 462
Årets utbetalningar	-18 408	-17 639	-18 408	-17 639
Årets förändring av särskild löneskatt	-2 669	-3 211	-2 669	-3 211
Summa ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inklusive löneskatt	303 582	317 257	303 582	317 257
Övriga upplysningar avseende pensioner				
Aktualiseringsgrad			97%	97%
Antal förtroendevalda med rätt till visstidspension enligt PBF			1	2
Antal förtroendevalda med rätt till omställningsstöd enligt OPF-KL			27	28
Antal anställda med rätt till visstidspension			0	0

Not 26	Koncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Panter och därmed jämförliga säkerheter (belopp i tkr)				
Borgensåtagande kommunala bolag				
Kumla Bostäder AB	-	-	1 220 000	1 220 000
Kumla Fastigheter AB	-	-	425 000	465 000
KumBro Utveckling AB	-	-	11 236	11 236
KumBro Vind AB	-	-	55 200	58 800
KumBro Stadsnät AB	-	-	42 000	42 000
Scantec AB	-	-	9 750	10 000
Vätternvatten AB			7 812	
Biogas i Mellansverige AB	-	-	10 665	14 645
Övriga borgensförbindelser				
Kumla Folkets Hus	12 750	13 025	12 750	13 025
Summa borgensåtaganden	12 750	13 025	1 794 413	1 834 706

Kumla kommun har i maj 1993 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga kommuner som per 2022-12-31 var medlemmar i Kommuninvest har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Kumla kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2022-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 540 357 097 tkr och totala tillgångar till 537 006 753 tkr. Kumla kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 982 230 tkr och andelen av de totala tillgångarna 1 994 653 tkr.

Not 27	Koncernen*		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Leasingavgifter				
(belopp i tkr)				
Operationell leasing				
Framtida minimileaseavgifter förfaller enligt följande:				
Inom 1 år			2 460	3 617
Senare än 1 år men inom 5 år			1 809	2 399
Senare än 5 år				-
Summa leasingavgifter lös egendom			4 269	6 016
Hyresavtal				
Inom 1 år			42 574	66 937
Senare än 1 år men inom 5 år			121 623	106 092
Senare än 5 år			69 943	86 956
Summa leasingavgifter hyresavtal			234 140	259 985
Summa leasingavgifter			238 409	266 001

*För koncernen är arbetet inte färdigställt och därav redovisar kommunen inte dessa uppgifter i årsbokslutet.

Not 28	Koncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Justering för övriga ej likviditetspåverkade poster <i>(belopp i tkr)</i>				
Realisationsvinst mark, byggnad, teknisk anläggning	-61 813	-24 603	49 153	-11 515
Realisationsvinst inventarier	14 131	-1 262	1 359	-1 238
Realisationsvinst sålda andelar dotterföretag	-1 426	-	-	-
Årets intjänade pensioner, avsättningar	-3 467	13 170	3 763	12 745
Övrig justering	8 602	11 926	38	9 153
Summa övriga ej likviditetspåverkande poster	-43 973	-769	54 313	9 145

Not 29	Koncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Investering i finansiella anläggningstillgångar <i>(belopp i tkr)</i>				
Kumbro Utveckling AB - aktieägartillskott	-	-	5 000	-
Kommuninvest	2 003	-	2 003	-
Vätternvatten	-	39	-	39
PeKum AB - aktieägartillskott	-	3 600	-	-
Övrigt	305	200	-	-
Summa förvärv av finansiella anläggningstillgångar	2 308	3 839	7 003	39

Not 30	Koncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar <i>(belopp i tkr)</i>				
Bostadsrätt	-	830	-	830
Långfristiga värdepapper	-	50	-	-
Summa förvärv av finansiella anläggningstillgångar	-	880	-	830

Not 31	
Upplysningar om upprättade särredovisningar	
Följande särredovisning har upprättats under räkenskapsåret inom kommunkoncernen:	
Redovisningen avser	
VA-redovisning	
Upprättad särredovisning finns tillgänglig på kommunens webbplats, www.kumla.se/arsredovisning2022	

Not 32	Koncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Upplysning om kostnader för räkenskapsrevision				
Kostnader för räkenskapsrevision				
Sakkunnigt biträde			60	140
Förtroendevalda revisorer			61	53
Total kostnad för räkenskapsrevision			121	193
Kostnad för övrig revision				
Sakkunnigt biträde			892	837
Förtroendevalda revisorer			707	606
Total kostnad för övrig revision			1 599	1 443
Total kostnad för revision	2 250	2 029	1 720	1 636

Exploateringsverksamhet

Exploateringsområde	Utfall <-2021	Budget 2022	Utfall 2022	Överförs	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025	Total prognos t.o.m. 2025	Exploateringskalkyl
Loviselund och Ryttartorpet									
Summa	314	449	19	430	0	0	0	763	-91
Skogsläntan 2									
Summa	165	456	766	0	0	0	0	931	1 125
Norra Mos Företagspark									
Summa	-1 012	2 546	-942	3 488	-1 855	-1 855	-1 855	-4 031	-10775
Äpplet									
Summa	-2 417	-489	-629	120	0	0	0	-2 926	-3 085
Sörby detaljplan 1, etapp 1 och 2									
Summa	28 994	-22 829	-41 363	11 083	-16 653	-6 948	0	-24 887	-17 946
Gladan									
Summa	-4 114	-1 157	35	418	0	0	0	-3 661	-3 570
Dalagatan									
Summa	-6 132	570	0	0	0	0	0	-5 562	-5 420
Ekeby									
Summa	4 093	-1 284	92	-1 376	-1 891	0	0	918	-252
Älvesta									
Summa	6 438	-8 131	4 275	-12 406	-2 305	0	0	-3 998	-4 767
Kvarntorp gata									
Summa	-1 256	3 237	444	2 793	-1 050	-1 047	0	-116	11
Idrottsparken									
Summa	884	204	-1 078	1 282	-8 241	256	0	-6 897	-6 926
Sörby 2									
Summa	322	0	14	0	0	0	0	336	0
Summa anläggningstillgångar	86 116	26 921	8 820	17 855	3 777	256	0	117 394	116 211
Summa omsättningstillgångar	-58 457	-53 349	-45 807	-12 023	-35 772	-9 850	-1 855	-163 764	-165 146
Summa investeringsbidrag	-1 430	0	-1 380	0	0	0	0	-2 760	-2 761
Summa totalt exploatering	26 229	-26 428	-38 367	5 832	-31 995	-9 594	-1 855	-49 130	-51 696

Kommentarer till exploateringsverksamheten

Loviselund/Ryttartorpet bostadsområde

Under 2022 slutfördes asfaltering på gatan mot fastigheten. Återstående arbete avser vingar på gatan. Alla småhustomter och markanvisningstomter är sålda. Alla friggebodar är levererade.

Skogsglántan 2 bostadsområde

Under 2022 genomförde förvaltningen toppbeläggning på Blomstergatan. I nuläget återstår inga arbeten. Alla tomter är sålda och alla friggebodar är levererade.

Norra Mos företagspark

Återstående arbeten avser eventuell kulvertering av dike, rensning inför försäljning samt toppbeläggning.

Äpplet

Återstående arbete avser asfaltering av vingar samt leverans av en friggebod. Alla tomter är sålda.

Sörby detaljplan 1, etapp 1 och 2

Återstående arbeten avser grässådd, tippbeläggning, fullföljdsåtgärd och torgyta.

Gladan

Iordningställande av Parkgatan återstår.

Dalagatan

Iordningställande av lekplats återstår. Alla tomter är sålda.

Ekeby

Projektering och utförande återstår.

Älvesta

Återstående arbeten avser iordningställande av lekplats, fullföljdsåtgärd, toppbeläggning samt flytt av jordmassor.

Kvarntorp gata

Återstående arbeten avser miljöundersökning, projektering, upphandling och utförandeentreprenad.

Idrottsparken etapp 1

Markanvisningsavtal är tecknat. Projektering av Kumla Frasses gata pågår, befintlig väg ska göras om och bli smalare med grönremsa, gång- och cykelväg samt kantstensparkering som ska genomföras i egen regi 2023.

Exploatering VA

Exploateringsområde VA	Utfall <-2021	Budget 2022	Utfall 2022	Över-förs 2023*	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025	Total prognos t.o.m. 2025	Exploa-terings-kalkyl
<i>Norra Mos företagspark VA</i>									
Summa	3 374	-430	602	0	-430	-430	-430	2 686	-796
<i>Äpplet VA</i>									
Summa	-683	0	-152	0	0	0	0	-835	-350
<i>Ekeby VA</i>									
Summa	-34	142	57	85	3 277	0	0	3 385	3 507
<i>Älvesta VA</i>									
Summa	2 234	-30	3 910	-2 975	-1 465	0	0	1 704	739
<i>Sörby 1 VA</i>									
Summa	18 481	-5 543	-10 252	1 368	-1 340	0	0	6 877	8 539
<i>Sörby 2 VA</i>									
Summa	15	0	0	0	0	0	0	15	0
<i>Kvarntorp VA</i>									
Summa	0	636	0	636	-300	-300	0	36	36
<i>Idrottsparken VA</i>									
Summa	0	1 525	-448	1 525	-1 200	0		-123	325
Summa anläggningstillgång VA	26 425	9 922	5 884	6 014	3 577	0	0	41 900	39 635
Summa anslutningsavgift VA	-3 038	-13 622	-12 167	-5 375	-5 035	-730	-430	-28 155	-27 635
Summa totalt VA exploatering	23 386	-3 700	-6 283	639	-1 458	-730	-430	13 744	12 000

*Beloppen ingår inte i kolumnen "Budget 2023".

Kommentarer till exploateringsverksamheten

Norra Mos företagspark

Det återstår eventuellt en servis under gatan i Norra Mos.

Äpplet

Arbete återstår med en servis, i övrigt är det klart.

Ekeby

Projektering, utförandeentreprenad och pumpstation återstår.

Älvesta

Inga planerade arbeten återstår men kan komma när husen byggs och driften startar.

Sörby 1

Ett stort extra arbete pågår på befintlig pumpstation.

Kvarntorp

Projektering och utförandeentreprenad återstår.

Idrottsparken

Projektering och utförandeentreprenad återstår.

Drift- och investeringsredovisning

Driftredovisning

<i>Belopp i tkr</i>	Budget 2022 Netto	Bokslut 2022 Kostnader	Bokslut 2022 Intäkter	Bokslut 2022 Netto	Budget- avvikelse	Överförs till 2023	Bokslut 2021 Netto
Kommunstyrelse	-144 874	-164 500	37 223	-127 277	17 597	3 755	-119 969
Sydnärkes lönenämnd	0	-17 322	17 322	0	-	-	0
Överförmyndarnämnd	0	-4 515	4 515	0	-	-	0
Myndighetsnämnd	-436	-413	0	-413	23	-	-398
Samhällsbyggnadsnämnd	-32 402	-341 422	295 402	-46 021	-13 619	2 951	-37 992
Kultur- och fritidsnämnd	-89 266	-120 546	34 948	-85 598	3 668	2 634	-79 365
Nämnd för livslångt lärande	-656 008	-783 755	117 828	-665 927	-9 919	297	-628 414
Socialnämnd	-486 130	-552 053	88 441	-463 612	22 518	4 966	-453 755
Summa nämnder	-1409116	-1984526	595 679	-1388848	20 268	14 603	-1319893
Finansförvaltning	1 451 378	-36 510	1 610 948	1 574 438	123 060	-	1 445 002
Årets resultat	42 262	-2021036	2206627	185 590	143 328	14 603	125 110

Förändringar i driftbudgetram under 2022

Nedanstående tabell visar löpande ramförändringar som skett efter kommunfullmäktiges beslut om årsbudget.

<i>Belopp i tkr</i>	Kommun- styrelse	Samhälls- byggnads- nämnd	Myndig- hets- nämnd	Kultur- och fritids- nämnd	Nämnd för livslångt lärande	Social- nämnd	Finansför- valtning	Summa förändring
KF 22/11 2021	146 180	27 670	436	81 405	652 349	477 557	-1450436	-64 839
Hyra Skoindustrimuseum KS §15 26/1	-127	-	-	127	-	-	-	-
Projekt IoT KSau §4 15/2	0	-	-	-	-	-	-	-
Projekt prorenta KSau §5 9/3	-165	-	-	-	165	-	-	-
Reglering generell statsbidrag KF §4 14/3	-	-	-	-	942	-	-942	-
Överfört resultat KF §6 14/3	4 450	-1 376	-	538	5 006	7 359	-	15 977
Tilläggsbudget 2022 KF §22 25/4	2 950	1 350	-	1 450	500	350	-	6 600
Avstämning NLL KS §23 4/5	3 823	-	-	-	-3 823	-	-	-
Kumla 80 år KF §38 16/5	-1 850	-	-	1 850	-	-	-	-
Personalsatsning KS §42 25/5	-1 852	223	-	96	869	664	-	-
Föräldrastöd KS §43 25/5	-200	-	-	-	-	200	-	-
Bryggor Parksjön KS §72 17/8	-1 800	-	-	1 800	-	-	-	-
Förstärkning SBN KF §60 29/8	-4 200	4 200	-	-	-	-	-	-
Firande Marcus Ericsson KS §110 5/10	-1 500	-	-	1 500	-	-	-	-
Projekt Visit Kumla KSau §41 5/10 (UP)	-500	-	-	500	-	-	-	-
Projekt Drönare KSau §42 5/10 (UP)	-132	132	-	-	-	-	-	-
Projekt Städrobot KSau §35 25/10 (UP)	-203	203	-	-	-	-	-	-
Projekt Digital Post PSG 6/12 (UP)	0	-	-	-	-	-	-	-
Summa förändringar	144 874	32 402	436	89 266	656 008	486 130	-1451378	-42 262

Investeringsredovisning

Belopp i tkr	Budget 2022	Bokslut 2022 brutto*	Budget-avvikelse	Överförs till 2023	Bokslut 2021 brutto
Kommunstyrelse	-18 281	-7 766	10 515	15 507	-6 626
Samhällsbyggnadsnämnd	-259 464	-77 272	182 192	192 511	-113 396
- Miljö och bygg	-27 349	-8 836	18 513	18 267	-35 078
- Kommunfastigheter	-164 815	-32 063	132 752	126 185	-20 229
- Teknisk verksamhet exkl. verk	-21 199	-19 211	1 988	7 979	-20 118
- Vatten och avlopp	-42 801	-14 745	28 056	39 850	-37 971
- Renhållning	-3 300	-2 417	883	230	-
Kultur- och fritidsnämnd	-7 065	-5 197	1 868	1 809	-3 174
Nämnd för livslångt lärande	-3 259	-3 200	59	-	-1 993
Socialnämnd	-10 900	-5 061	5 839	5 791	-1 658
Summa nämnder	-298 969	-98 495	200 474	215 618	-126 847

*Investeringar bruttoredo visas då intäkter inte går via investeringsredovisningen utan via balansräkningen.

Förändringar i investeringsram under 2022

Nedanstående tabell visar löpande ramförändringar som skett efter kommunfullmäktiges beslut om årsbudget.

Belopp i tkr	Kommunstyrelse	Samhällsbyggnadsnämnd	Kultur- och fritidsnämnd	Nämnd för livslångt lärande	Socialnämnd	Summa förändring
Årsbudget KF 22/11 2021	73 950	102 095	2 155	2 400	10 900	191 500
Projekt IoT KSau §4 15/2 (UP)	0	-	-	-	-	-
Överfört resultat KF §5 14/3	441	36 734	360	859	-	38 394
Dammluckor KF §13 14/3	-	9 330	-	-	-	9 330
Reningsverk KF §14 14/3	-	12 856	-	-	-	12 856
Industrispår KS §18 6/4	-450	450	-	-	-	-
Utegyrn Sörby KF §22 25/4	-300	-	300	-	-	-
Tilläggsbudget 2022 KF §22 25/4	-	1 500	850	-	-	2 350
Chromebooks KS §30 4/5	-	-	-	-	-	-
Idrottsparken explo KF §31 16/5	-	2 809	-	-	-	2 809
Älvesta explotillägg KF §32 16/5	-	2 700	-	-	-	2 700
Kumla 80 år KF §38 16/5	-	-	3 400	-	-	3 400
Idrottshallen KS §88 29/8	-55 000	55 000	-	-	-	-
Idrottshallen KF §56 7/9	-	35 630	-	-	-	35 630
Ö-drift VA-verken KSau §36 25/10 (UP)	-360	360	-	-	-	-
Summa förändringar	18 281	259 464	7 065	3 259	10 900	298 969

Fleråriga investeringsprojekt

Belopp i tkr	Total budget	Utfall t.om. 2022	Total avvikelse	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
Norrgården, ny förskola	60 000	993	59 007	39 425	20 000	0
Malmen, ny skola	313 100	273	312 827	827	150 000	162 000
Ny idrottshall	99 631	9 422	90 209	90 209	0	0
Reningsverk, ombyggnation	45 421	42 997	2 424	2 424	0	0
Summa	518 152	53 685	464 467	132 885	170 000	162 000

Projekt Norrgården, ny förskola påbörjades 2020 med en förstudie och under 2022 har planändring för utökning av tomten, utökad dagvattenutredning samt planering och projektering påbörjats. Projektet beräknas vara klart 2025.

Projekt Malmen, ny skola påbörjades 2021 och kostnaderna avser utredning för Malmens skola och flytt av särskolan. Projektet beräknas vara klart 2027

Ny idrottshall påbörjades 2021 med en analys av lokalbehovet och under 2022 har projektering och byggstart påbörjats. Projektet beräknas vara klart till årskiftet 2023/2024.

Projekt ombyggnad reningsverk startade 2018 och projektet är pausat i väntan på att gasanläggningen blir klar samtidigt så pågår en vägvalsutredning om projektets framtid och inriktning.

Pågående arbete 2022

Belopp i tkr	Ingående balans 2022	Periodens förändring 2022	Utgående balans 2022
Exploateringsprojekt			
Norra Mos	30	-30	-
Ekeby	3 948	92	4 041
Gröna Sörby	29 447	-29 112	336
Älvesta	5 953	-5 767	187
Idrottsparken	883	-794	89
Summa exploateringsprojekt	40 243	-35 543	4 700
Investeringsprojekt			
Kommunstyrelsen	335	-335	-0
Kultur- och fritidsnämnd	-	41	41
Samhällsbyggnadsnämnd - miljö och bygg	736	16	752
Samhällsbyggnadsnämnd - kommunfastigheter	4 301	14 424	18 725
Samhällsbyggnadsnämnd - teknisk verksamhet	1 683	88	1 771
Samhällsbyggnadsnämnd - va-verken	63 545	29 571	33 974
Summa investeringsprojekt	70 632	11 990	58 642
Summa pågående arbete	110 875	47 533	63 342

Pågående arbete är exploaterings- och investeringsprojekt som är påbörjade men ej avslutade vid årets slut. Pågående arbete uppgick till 63 mkr vid årets slut och större poster är bland annat ombyggnaden av reningsverket, ny idrottshall samt ett flertal projekt

som inte kunde slutföras på grund av att entreprenörer gick i konkurs. Under året har även delar av ombyggnaden reningsverket aktiverats då dessa var färdigställda.

Drift- och investeringsredovisningens uppbyggnad

Allmänt

Kommunens ekonomiska styrning sker bland annat genom att fullmäktige i budget fördelar resurser till kommunstyrelsen och nämnderna för deras verksamhet och investeringar. Fullmäktiges budget sätter därmed en gräns för omfattningen av verksamheten och investeringarna. Fullmäktige beslutar om ekonomisk plan och budget i november inför varje verksamhetsår. Nämnderna och kommunstyrelsen gör därefter egna budgetar för sina ansvarsområden i december.

Driftbudget

Fullmäktige tilldelar nämnderna anslag till att driva de verksamheter som nämnderna ansvarar för. Anslagen ska täcka de kostnader som återstår när nämnderna förbrukat sina intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag. Fullmäktige binder nettoanslagen till verksamhetsområden och nämnder. Fullmäktige kan under året besluta om omfördelning av anslag mellan verksamhetsområden och nämnder samt tilläggsanslag. Nämnderna fördelar fullmäktiges nettoanslag i sin internbudget, uppdelat på intäkter och kostnader samt på nämndens delverksamheter och organisatoriska enheter. Dessa anslag får om- disponeras under året genom nämndbeslut, så länge det inte påverkar fullmäktiges nettoanslag. Ekonomin för den löpande verksamheten planeras över tre år, där det första året är budgetåret och de följande två åren är planeringsår.

En nämnds budgetavvikelse, det vill säga ett överskott eller underskott, kan föras över till nästa års budget. Innan överföringen prövas så rensas resultatet från mindre påverkbara faktorer som nämnden inte kunnat påverka, som avvikelser från budgeterade kapitalkostnader, förändring i semesterlöneskuld eller tillfälliga driftkostnader av engångskaraktär i samband med exploatering. Därefter jämför man det justerade resultatet med nämndens måluppfyllelse. Överföring av överskott får inte användas för att utöka verksamheter eller göra nya långsiktiga åtaganden.

Investeringsbudget

Fullmäktige tilldelar nämnderna anslag som öronmärks till enskilda investeringsprojekt. Fullmäktige tilldelar också nämnderna ramanslag för vissa investeringstyper, till exempel inventarier, transportmedel och komponentbyten. Ramanslagen fördelar varje nämnd sedan i sin internbudget efter behov. Investeringarna planeras också över tre år, där det första året är budgetår och de två följande är planeringsår. Den beslutade totalutgiften för investeringsprojekt där genomförandet tar flera år, fördelas på anslag för budgetåret och för respektive planeringsår. Överskott eller underskott i investeringsprojekt överförs till kommande års investeringsbudget, så länge projektet pågår. Icke förbrukade investeringsmedel som ingår i ramanslag överförs normalt inte som tilläggsanslag i nästa årsbudget.

Bolagen

Den löpande verksamheten i kommunens bolag finansieras med deras egna försäljningsintäkter och – när så behövs – med koncernbidrag. Bolagens verksamhet får endast i undantagsfall finansieras med skatter. Bolagens investeringar och deras finansiering regleras genom att fullmäktige för varje bolag årligen beslutar om en investeringsram och ett lånetak för nästa budgetår och de fyra följande planeringsåren. Fullmäktige ska också få tillfälle att ta ställning innan bolagen beslutar om investeringsprojekt för mer än 300 prisbasbelopp.

Kommunens internredovisningsprinciper

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla varje nämnds och verksamhets ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna och verksamheterna är en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, innehåller driftredovisningen även kommun-interna poster, som köp och försäljning mellan nämnder och verksamheter. Omvänt finns det poster i resultaträkningen som inte ingår i driftredovisningen eller som simuleras kalkylmässigt. Poster som finns i resultaträkningen, men inte i driftredovisningen, är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag, finansiella intäkter och kostnader samt extraordinära poster. Poster som kalkylmässigt simuleras i driftredovisningen är:

- **personalomkostnader**, i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension och löneskatt. Dessa kalkyleras schablonmässigt till att uppgå till 39,75 procent av lönekostnaden.
- **kapitalkostnader**, i form av avskrivningar och ränta på bundet kapital. Kapitalkostnaderna beräknas enligt rak nominell metod, vilket innebär att kostnaden består av linjär avskrivning på anläggningstillgångarnas avskrivningsbara värde och ränta på tillgångarnas bokförda restvärde. Den internt beräknade räntan har satts till 1,0 procent. För information om avskrivningstider, se avsnittet Redovisningsprinciper.

Gemensamma kostnader som fördelas mellan kommunens olika verksamheter genom interndebitering är bland annat:

- **hyreskostnader**: Internhyran bestäms utifrån självkostnaden för kommunfastigheter inom samhällsbyggnadsnämnden.
- **kost**: Måltidsenheten hos samhällsbyggnadsförvaltningen debiterar förvaltningarna enligt självkostnadspris, beräknat på portionspris.
- **transport/bilresor**: Den tekniska verksamhetens bilpool inom samhällsbyggnadsförvaltningen debiterar förvaltningarna enligt självkostnadspris, beräknat på milkostnad för olika fordon.

Samband mellan drift- och investeringsredovisningens övriga delar i årsredovisningen

Resultaträkningen visar hur förändringen av det egna kapitalet under året har uppkommit. Det kan man även utläsa ur balansräkningen. Balansräkningen visar den ekonomiska ställningen och hur den har förändrats under året. Tillgångarna visar hur kommunen använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättningstillgångar) och hur kommunen har skaffat kapitalet (eget kapital, avsättningar eller skulder). Kassaflödesanalysen visar hur årets drift-, investerings- och låneverksamhet har påverkat de likvida medlen, det vill säga kommunens kassa.

Driftredovisning

Nämnd	Netto
Kommunstyrelsen	127 277
Sydnärkes lönenämnd	-
Överförmyndarnämnd	-
Myndighetsnämnd	413
Samhällsbyggnadsnämnd	46 021
Kultur- och fritidsnämnd	85 598
Nämnd för livslångt lärande	665 927
Socialnämnd	463 612
Resultat	1 388 848
Avgår avskrivningar	-66 607
Avgår övriga poster	-60 321
Resultat	1 261 920

Investeringsredovisning

Bruttoinvesteringar
- investeringsbidrag
= Nettoinvesteringar

Kassaflödesanalys

Löpande verksamhet
Investeringsverksamhet
Finansieringsverksamhet
Årets kassaflöde

Resultaträkning

Verksamhetens intäkter	436 676
Verksamhetens kostnader	-1 698 596
Summa	-1 261 920
Avskrivningar	-66 607
Verksamhetens nettokostnad	-1 328 527
Skatteintäkter	1 085 147
Generella statsbidrag och utjämning	421 679
Verksamhetens resultat	178 300
Finansnetto	7 290
Årets resultat	185 590

Balansräkning

Anläggningstillgångar
Omsättningstillgångar
Eget kapital
Skulder

Revisionsberättelse

Revisorerna i Kumla kommun

2023-04-17

Till
Fullmäktige i Kumla kommun
organisationsnummer 212000-1975

Revisionsberättelse för år 2022

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten samt för återredovisning till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

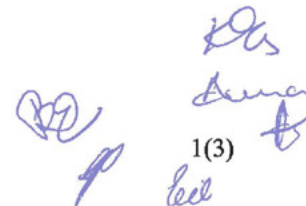
Vi bedömer att styrelse och nämnder i Kumla kommun i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt men inte fullt ut tillfredsställande avseende ändamålsenligheten med beaktande av den låga graden av måluppfyllelse.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll i allt väsentligt varit tillräcklig.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade finansiella målen.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen endast delvis är förenligt med de av fullmäktige beslutade verksamhetsmålen.

KOs
Lina
1(3)
lee

Revisionsberättelse

Revisorerna i Kumla kommun

2023-04-17

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Vi tillstyrker att kommunens årsredovisning för 2022 godkänns.

Kumla kommun 2023-04-17

Ola Daréus

Björn Eriksson

Kurt-Erik Gullberg

IngaLill Eriksson

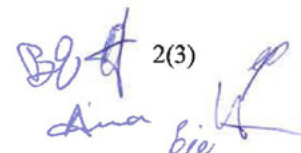
Anna Markström

Martin Östlund

Gudrun Persson

2(3)
Anna Eriksson

Revisionsberättelse

Revisorerna i Kumla kommun

2023-04-17

Bilagor:

Revisorernas redogörelse, bilaga nr 1
Granskningsrapport från lekmannarevisorerna i Kumla Bostäder AB, bilaga nr 2
Revisionsberättelse från revisorn i Kumla Bostäder AB, bilaga 3
Granskningsrapport från lekmannarevisorn i Drivbänken i Örebro AB, bilaga nr 4
Revisionsberättelse från revisorn i Drivbänken i Örebro AB, bilaga nr 5
Granskningsrapport från lekmannarevisorn i Kumla Fastigheter AB, bilaga nr 6
Revisionsberättelse från revisorn i Kumla Fastigheter AB, bilaga 7
Granskningsrapport från lekmannarevisorerna i Kumbro Utveckling AB, bilaga nr 8
Granskningsrapport från lekmannarevisorerna i Kumbro Vind AB, bilaga nr 9
Granskningsrapport från lekmannarevisorerna i Kumbro Stadsnät AB, bilaga nr 10
Granskningsrapport från lekmannarevisorerna i Scantec AB, bilaga 11

Kumla kommun

019-58 80 00 www.kumla.se